

Utorak, 3. decembar 2002.

Svedok C-061 (Milan Babić)

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

Otvorena sednica

Optuženi je pristupio Sudu

Početak u 9.02 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Zamoliću tehniku da sada pusti treći insert sa ove trake koju smo juče gledali, a koju nismo stigli da vidimo.

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

sekretar: Sad smo na privatnoj sednici.

(Video snimak)

Milan Babić: Ja sam tražio taj sastanak jer su pre toga Borivoje Rašuo i Zoran Kaličanin našli dobrovoljca koji je bio otišao u Krajinu, ušao u štab i rekao... Tto je bio pukovnik Radoslav Maksić. I on je rekao da bi našao još 10 oficira za štab, ali da se preko Milošević traži da oni mogu otići. Treća stvar o kojoj želim da kažem ...

Istražitelj Hardin: Znači Boro Rašulo i Zoran Kaličanin su našli ovog čoveka po imenu Radoslav Maksić, koji bi došao u Krajinu i Maksić je rekao da bi on mogao da pronađe još druge ljude za štab?

Milan Babić: Da.

Istražitelj Hardin: I da li je Maksić bio taj koji je rekao da treba preko Miloševića da se to odobri?

Milan Babić: *Mislim da je bio zajednički razgovor o tome. Oni su mene odveli kod Maksića u njegov stan i tamo smo bili zajedno. I to je bio zajednički, čini mi se zajednički, koliko se mogu sjetiti. Ne mogu da se sjetim ko je tačno rekao. Znači da bi se moglo reći stav neki zajednički. Ne mogu da se sjetim konkretno. Razlozi da Maksić ne može otići, jer je bio aktivni oficir. On ne bi mogao napustiti službu bez odobrenja. I njegova je želja bila da dobije odobrenje da ode.*

Istražitelj Hardin: *Da li to znači da je na tom sastanku kod Miloševića, to bio taj zajednički zaključak Maksića, Kaličanina, Rašua i vas?*

Milan Babić: *Mislim da je Maksić tražio da se urgira da on bude pušten. Tako otprilike. Tako mislim da je rekao.*

Istražitelj Hardin: *Da, razumem, ali vi ste rekli da jeto bio zajednički zaključak i da se vidi sa Miloševićem.*

Milan Babić: *Konkretno ne mogu da se sjetim. Znači nešto je trebalo Milošević da tu riješi, u tom smislu.*

Istražitelj Hardin: *To razumem. Ne, ja jedino šta želim da utvrdim jeste ko je sve bio tamo kad ste došli do tog zaključka.*

Svedok Milan Babić: *Oni su mene odveli kod Maksića i Maksić je vjerovatno to tražio.*

Istražitelj Hardin: *Znam, ali ko su ti bili?*

Svedok Milan Babić: *Znači njih... Rašuo, Kaličanin, Maksić i ja.*

Istražitelj Hardin: *To je ono šta sam vas ja pitao.*

Svedok Milan Babić: *Da, da, ali ja sam već i govorio, pa sam već i ...*

Istražitelj Hardin: *Ja sam samo želeo da mi to potvrdite, jer po neki put nije mi sasvim jasno. Dobro.*

(Kraj video snimka)

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: *Dobro, dovoljno je ovo.*

SUDIJA MEJ: *Možemo sada da se vratimo na javnu sednicu.*

sekretar: *Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.*

SUDIJA MEJ: *Gospodine Miloševiću, ovo je sada otvorena sednica.*

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: *Dobro. Neću pominjati ime svedoka, međutim ono šta se ovde vidi je, dakle, da nije sporno da su se našli njih nekolicina u privatnom stanu, zemljaci i da su sami dogovorili ko bi im bio*

potreban od stručnih ljudi da pomogne u organizovanju Teritorijalne odbrane. Dakle, pretpostavljam, gospodine C-061, da to nije sporno.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa malopre ste objasnili da, pošto je jedan od njih bio u aktivnoj vojnoj službi, da je trebalo za njega da tražite, i da ste se dogovorili da za njega tražite odobrenje da napusti aktivnu vojnu službu, da ode da vam pomogne znači tamo u Teritorijalnoj odbrani. Prema tome, da li vi pravite razliku između toga da dakle sami pronađete dobrovoljce koji će ići da vam pomognu, pa tražite da se za njih odobri da napuste aktivnu vojnu službu i idu da vam tamo pomognu? Da li dakle pravite razliku između toga i nekakvog postavljanja vaših komandanata od strane bilo koje, bilo koga od vojnih vlasti u Beogradu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U ovom konkretnom slučaju bilo je ovako. Znači, pronašli su čovjeka, on je bio spreman da ide, bio je u aktivnoj službi, u Upravi odbrane Beograda, otprilike tako je pomenuo da mu se zove ustanova u kojoj je zaposlen i da treba da vi odobrite da ide. U ostalim slučajevima sam takođe konkretno opisivao ono šta sam znao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa kako mogu ja da odobrim da neko ide iz Komande odbrane Beograda. Valjda ste i ovde jasno pojasnili da ćete da tražite da ja zamolim odgovarajuće vojne vlasti da puste tog čoveka da vam se pomogne, da vam se stavi na raspolaganje.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da vi odobrite da ide, sa vašim uticajem moći i sa pozicijom koju ste imali.

prevodioci: Mikrofon za gospodina Miloševića.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, da vam se pomogne, imate kasnije na traci da ste tražili da vam se pomogne, da se ovaj čovek oslobodi od dužnosti da bi mogao tamo da vam se pridruži. Je li tako?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tražili smo da vi odobrite da on može iz aktivne službe preći da bude komandant Teritorijalne odbrane SAO Krajine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vama se izgleda sviđa da verovatno ja odobravam svaku vašu odluku. Nadam se da ovde nije sporno na koji način ste vršili selekciju i imenovanje pojedinaca u Teritorijalnoj odbrani, a kasnije Srpskoj vojsci Krajine.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ali ovo nije ostvareno zato što je general Simović rekao da su oni odredili, da ste vi odredili da to bude general Đujić.

prevodioci: Prevodioci ne čuju optuženog.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To sam ime ovde prvi put čuo od vas. A posle sam se raspitao i ustanovio da je i taj general koga ste pomenuli bio penzioner.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ne aktivni oficir. Prema tome, pretpostavljam da niko nije morao da odobrava od vojnih vlasti, a pogotovo od civilnih nekom penzioneru da li će da dođe u svoj rodni kraj i da pomogne na organizaciji Teritorijalne odbrane. Je li to tako ili nije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U Krajini se očekivao dolazak pukovnika Maksića da bude komandant Teritorijalne odbrane i da dovede 10 oficira za štab. Međutim, došla su samo trojica i pukovnik Kasim mi je rekao da se nazove general Simović, da se čuje od njega ko će biti komandant.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A recite mi ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: General Simović je rekao da ste vi odredili u Beogradu da to bude general Ilija Đujić. Maksić je takođe došao tada sa njim, ali nije bio komandant.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovi vaši saradnici ili kolege, ili kako kažete, govore da ste upravo vi to samovoljno odredili, da ste vi odredili Đujića, penzionisanog generala Iliju Đujića da radi taj posao. Dakle, to šta oni kažu nije tačno nego je tačno ovo šta vi kažete?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tačno je ono što je meni rekao Simović i onda je bilo imenovanje Đujića.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A recite mi, kažete nisu vam došli ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: A oni su rekli da su imali, trojica oficira koji su došli rekli su da imaju odluku saveznog sekretara za narodnu odbranu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da se oslobode dužnosti u JNA i da pomognu u stručnim poslovima TO u Krajini. Je l' tako?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Imali su odobrenje da sačine štab TO Krajine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Vi kažete da ste na tom sastanku čuli od jednog od njih, od tog valjda koji je bio glavni, ne mogu sad da se setim imena, vi ga znate, da vam je on rekao da može da prikupi 10 oficira i da odvede tamo, da vam se pomogne?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je rekao pukovnik Maksić.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Vi ste se našli sa njim u privatnom stanu njegovom i po zavičajnoj liniji se dogovarali bez ičije konsultacije o tome. Je li to tako ili nije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pukovnik Maksić je rekao da je Srbijanac.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta je rekao?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Rekao je da je iz Srbije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa šta?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa naš ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa je l' treba ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa naš zavičaj je Krajina.

SUDIJA MEJ: Molim vas da obojica imate na umu da se sve ovo prevodi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, u tom vašem privatnom aranžmanu, ako vam se prijavio neko dobrovoljno da vam pomogne, onda treba da snosi neku krivicu. Je li tako?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne, nego je traženo odobrenje za premeštaj, od vas.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa zar nije logično da aktivni oficir mora da traži odobrenje od svojih pretpostavljenih ako hoće da ode tamo kao dobrovoljac? Je li on otišao kao dobrovoljac tamo ili ga je neko naterao da ide?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je logično i zato smo tražili odobrenje od vas.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, niste mi odgovorili, je li otišao kao dobrovoljac ili ga je neko naterao naredbom da ide tamo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Rekli su da su dobili odluku saveznog sekretara za narodnu odbranu generala Veljka Kadijevića.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Opet mi ne odgovarate. Je li on otišao kao dobrovoljac ili ne, je l' se vama ponudio da ide kao dobrovoljac?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Oni su došli, on se prijavio, on se ponudio kao dobrovoljac, a došli su sa odlukom saveznog sekretara za narodnu odbranu, generala Veljka Kadijevića. Tako su rekli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Došli su sa odobrenjem da mogu da napuste aktivnu službu i da idu kod vas u TO pretpostavljam. A da li je vama poznato da su poluistine gore od laži, gospodine Kroacija 61?

SUDIJA MEJ: To nije pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, pretpostavljam da nije sporno ko je komandovao Teritorijalnom odbranom Krajine, je li tako?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Teritorijalnom odbranom Krajine komandovale su pretpostavljene komande JNA u oružanim dejstvima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A zar nije Teritorijalnom odbranom Krajine komandovao tadašnji predsednik Krajine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tada Krajina nije imala predsjednika, imala je predsjednika vlade koji je trebao da bude komandant, kao civilno lice.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, da. Pa o tome i govorim. Zar to nije bilo tako?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je trebalo, ali nije bilo tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To vi sad tvrdite?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je bilo u ono vrijeme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ja mislim da smo juče raspravili to pitanje, pogotovo vezano za ove ovde konstatacije koje sam vam juče iznio. Dakle, vezano za vašu ulogu.

SUDIJA MEJ: Nema svrhe da se ponovo vraćamo na prethodna svedočenja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Neću onda, onda neću da otvaram pitanja koja nas vraćaju na privatnu sednicu. Odgovorite mi molim vas precizno, osim MUP-a Krajine koje su imenovali organi Krajine i bio sastavljen od pripadnika iz Krajine, dalje, Državne bezbednosti Krajine... Krajina je imala i svoje Crvene beretke koje su se takođe zvale Crvene beretke Krajine. Je li tačno?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nisam čuo za Crvene beretke Krajine, a što se tiče MUP-a i DB-a u Krajini, govorio sam o tome već. Početkom avgusta vlada je donela odluku da se ukine Služba državne bezbednosti na teritoriji SAO Krajine. A što se tiče MUP-a, imenovanja i funkcionisanja, i o tome sam već govorio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to da se ukine Služba državne bezbednosti zvuči na jedan način kad se tako kaže, a potpuno drukčije zvuči ako se kaže istina, a to je da ste želeli da napravite razliku, da napravite organizaciju poput onih koje su u mnogim zapadnim zemljama i da Službu državne bezbednosti preimenujete u Agenciju za bezbednost. Je li tako bilo ili nije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Trebalo je da kontrolu nad novom agencijom koja je planirana da se osnuje ima Vlada SAO Krajine, a ne Ministarstvo unutrašnjih poslova i DB Srbije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dobro, pustite vi DB-e Srbije, jer stalno izmišljate njegovu nadležnost tamo, nego je li tačno da vi niste ukidali Službu nego ste želeli da je preimenujete u Agenciju za bezbednost Krajine i da ste takvu odluku doneli? Je li tako ili nije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne, ukinuta je Služba državne bezbednosti na teritoriji Krajine, a trebalo je naknadno formirati Agenciju pod kontrolom vlade. To nije urađeno zbog nemogućnosti i okolnosti koje su postojale i o kojima sam dijelom i govorio već.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste govorili dakle prilično kontradiktorno o tim stvarima, pošto vi kažete da, ako sam ja kontrolisao sve, komandovao tamo i tako dalje, zbog čega bi onda bila potrebna nekakva paralelna

struktura? Da li je, molim vas, tačno da ste vi tu paralelnu strukturu potpuno izmislili iz straha? Je li tačno ili ne, gospodine C-061?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Prvo je bilo potrebno da vlada ima svoju obaveštajnu agenciju koja će biti pod njenom kontrolom, a ne pod kontrolom DB Srbije. Drugo, paralelna struktura je bila onakva kako sam je već opisao. Na vrhu paralelne strukture bio je DB Srbije, a iznad DB Srbije ste bili vi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali upravo ste vi donosili odluke. Vi ste kreirali život u Krajini, vi ste postavljali ministre, vi ste postavljali šefove Državne bezbednosti, ministre policije, odbrane, ceo organizovani život. Kakve veze sad imaju paralelne strukture sa tim?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam govorio konkretno o tim pitanjima pojedinačno, ako treba pojedinačno opet da govorim, ja mogu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, da li, da li je tačno da su sve te strukture koje sam naveo, i Državna bezbednost, i MUP, i Teritorijalna odbrana, Vojska Krajine imali potpuno odvojenu komandnu strukturu od Srbije i Savezne Republike Jugoslavije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: MUP-om u Krajini, MUP u Krajini je kontrolisao DB Srbije, odnosno vi. Vojsku, srpsku vojsku Republike Srpske Krajine kontrolisali ste vi. Jedan od načina, ja sam već ovde opisivao, Teritorijalnu odbranu Krajine kontrolisala je JNA, odnosno vi. DB u Krajini je formiran najpre u sklopu ministarstva, SUP-a odnosno Ministarstva unutrašnjih poslova, a onda je ukinut jer ste ga kontrolisali vi. Međutim, on je i dalje ostao, vlada nije formirala drugu svoju službu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, zar na primer ovaj podatak potpuno ne demantuje upravo to što kažete i pokazuje potpunu vašu nezavisnost od toga što pričate. 20. avgusta 1991. godine upravo ste vi bili kreator uspostavljanja jedinstvenog sistema Teritorijalne odbrane Krajine ...

SUDIJA MEJ: Idemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

sekretar: Sad smo na privatnoj sednici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. 20. avgusta 1991. godine, imate sednicu Vlade SAO Krajine. Vi donosite odluku o uspostavljanju jedinstvenog sistema Teritorijalne odbrane Krajine i vi postavljate za komandante Teritorijalne odbrane na Kordunu, Milu Dakića, a za komandanta Teritorijalne odbrane Banije Dušana Jovića. Jesu li to vaše odluke? Je l' to tačno šta kažem?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Te odluke oko imenovanja Jovića i Dakića donešene su, čini mi se u julu mesecu 1991. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ko ih je doneo? Govorite u trpnom stanju "donesene su", jesu li pale s neba? Ko je doneo te odluke? Vi?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja u svojstvu ministra, odnosno kao predsjednik vlade koji je vršio funkciju ministra odbrane, jer je to mjesto bilo upražnjeno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa naravno, naravno. To potvrđujete zato što tome postoje dokumenti. A jesam li vam ja možda rekao da postavite te ljude? Jesam li vam ja rekao da sebe postavite za komandanta Teritorijalne odbrane? Jesam li vam ja rekao da donesete odluku i sve te odluke koje ste doneli?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jović je postavljen da bi se formirao legalan sistem Teritorijalne odbrane.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Što ne odgovorite na moje pitanje?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa odgovaram.

SUDIJA MEJ: Dozvolite svedoku da završi. Ono šta optuženi kaže jeste, u stvari on osporava da vam je on rekao da imenujete komandanta Teritorijalne odbrane. Dakle, da se donese odluka, a vi možete na to da odgovorite na sopstveni način.

SVEDOK C-061: Časni sudija, meni je ovde postavljeno konkretno pitanje o konkretnim ljudima i o konkretnom vremenu. Ja sam mislio da na to konkretno odgovorim. Znači krajem jula i u mjesecu avgustu je bilo dosta imenovanja na osnovu propisa koji su važili u SAO Krajini u cilju da se uspostavi jedinstven sistem Teritorijalne odbrane SAO Krajine, koji bi bio pod kontrolom Vlade SAO Krajine. Krajem septembra meseca došlo je do formiranja Glavnog štaba Teritorijalne odbrane SAO Krajine i imenovanje komandana-

ta na način kako sam o tome već govorio. Naime, slučaj Maksić, pominjanje Đurića i odluka saveznog sekretara za narodnu odbranu. Znači to je period od kraja septembra i početka oktobra. Na taj način je završeno formiranje jedinstvene Teritorijalne odbrane SAO Krajine, ali ona nije bila stavljena pod komandu organa SAO Krajine, odnosno vlade, već je stavljena pod nadliježne komande Jugoslovenske narodne armije koje su postojale na teritoriji SAO Krajine.

SUDIJA MEJ: Ono šta u suštini optuženi tvrdi jeste da on uopšte nije učestvovao u donošenju tih odluka i da je to bilo isključivo vaša odluka. Kako na to reagujete?

SVEDOK C-061: Moja isključiva odluka bila je imenovanje Jovića, Dakića ko- ga je ovde pomenuo, a od imenovanja Glavnog štaba Teritorijalne odbrane SAO Krajine, zatim imenovanje oficira Vujaklije, a i pre svega, znači od ime- novanja komandanta i Glavnog štaba Teritorijalne odbrane SAO Krajine, on je u tome imao odlučujuću ulogu. On je o tome odlučivao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne razumem to. Ko je odlučivao o ime- novanju? Jeste li vi sebe proglasili za komandanta TO Krajine, je l' tako?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Na osnovu zakona ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: O narodnoj odbrani ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: ... Koji je primjenjen 1. avgusta 1991. godi- ne, predsjednik vlade je po položaju bio ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dobro ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Civilni šef ili komandant Teritorijalne odbra- ne Krajine ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, znači vi ste lično bili komandan- ta Teritorijalne odbrane Krajine. Jesam li vas ja postavio na tu dužnost?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Vi ste postavili na dužnost zajedno sa Simo- vićem, generalom Simovićem, Veljkom Kadijevićem i Adžićem postavili ste Glavni štab TO SAO Krajine, komandant Iliju Đujića ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa čekajte ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Načelnika štaba pukovnika Kasuma, načelnika veze Vuletića. Znači to je bila vaša odluka. Ja sam tu odluku naknadno i proceduralno, što se tiče generala Đujića i potpisao. Znači ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A znači ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: General Đujić je imao dva imenovanja. Imao je odluku saveznog sekretara za narodnu odbranu i imao je potvrdu od predsjednika Vlade SAO Krajine, odnosno moju. Znači imao je dva imenovanja. Stvarno imenovanje je došlo od vas, a formalno-pravno od mene.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, pošto sam sad prvi put čuo, ne sad nego ovih dana, kad ste govorili za ime tog generala Đujića i pošto ste potvrdili da je bio u penziji, a ovi vaši iz Krajine kažu da ste ga, kao rezultat vaše samovolje, vi postavili i da ste se prema njemu ponašali kao prema nekom svom ađutantu ...

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, mislim da nećemo da napredujemo na ovaj način. Već smo čuli objašnjenje svedoka.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Radi zapisnika odluka o Joviću i o Dakiću. Radi se o dokaznom predmetu 352, tabulatori 117 i 118 a što se tiče Đujića, radi se o istom dokaznom predmetu 352, tabulator 69.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Mi imamo dokumenta koja kažu da ste vi sebe proglasili za komandanta Teritorijalne odbrane i ne samo dokumenta da ste se proglasili ...

SUDIJA MEJ: Ne gospodine Miloševiću. Svedok je već odgovorio na to i objasnio je kakva je bila situacija. Očigledno je da postoji sukob u dokazima. Mi smo čuli vas, čuli smo da to osporavate. Ali on je dao svoje objašnjenje. Ne može ništa više da učinite i ovo je sad jednostavno gubljenje vremena.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa o tome se i radi što je ono šta ovaj vaš svedok tvrdi u potpunoj kontradikciji sa dokumentima sa kojima vi raspolazete.

SUDIJA MEJ: Slušajte, on nije naš svedok. On je svedok Tužilaštva. Nemojte to da zaboravite. Drugo, više puta ste izneli svoj argument. Mi smo to čuli. Mi ćemo da razmotrimo njegovo svedočenje i dokumenta. Sada nastavite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa u tome i jeste stvar što ja želim da ovde ustanovim da je ono šta on tvrdi u potpunoj kontradikciji sa dokumentima kojima raspolazemo. A celo vaše objašnjenje je da ste vi kao nekakav, kako bih rekao, klonirana neka osoba, izvršavali nekakva naređenja iz Beograda, je l' tako? Je li to vaše objašnjenje?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Šta je pitanje? Ne razumjem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa da li je to vaše objašnjenje da vi u stvari niste ništa ni radili, samo izvršavali neka naređenja iz Beograda.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa o konkretnim slučajevima, konkretno govorim. Na koju konkretnu stvar mislite?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ma na sve stvari. Na sve stvari. Po svemu šta se zna u javnosti, vi ste pravili najveću opoziciju celoj politici Beograda. Sad tvrdite da ste vi radili po instrukcijama Beograda. Kako možete da objasnite takvu kontradikciju?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: O konkretnim stvarima, govorim konkretno. Na šta konkretno mislite?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa evo sad sam, na primer, govorio o Teritorijalnoj odbrani, o vašim odlukama, za koje vi sad tvrdite da su moje. Nikad nisam čuo ni za tog, kako se zove, Dakića ni Jovića, ni bilo koga od njih. Kako bi ih ja mogao postavljati?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja nisam rekao da ste vi postavili Dakića i Jovića, već da ste postavili Glavni štab TO SAO Krajine sa ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa koga sam ja ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Oficirima koje sam ja nabrojao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa koga sam ja postavio u Glavnom štabu TO SAO Krajine?

SUDIJA MEJ: Ponovo se vraćamo na ovo isto pitanje. Svedok je o tome već svedočio. Ali možda... Ne. Ne možemo da gubimo vreme vraćajući se stal-

no na jedno te isto. Čuli smo svedočenje, imamo dokumente, shvatamo vašu poentu. Ali svedok bi možda mogao da odgovori na sledeće pitanje. Ono šta optuženi sugerise je da ste vi u stvari bili oponente Beograda. Tako je on to rekao i da ono šta vi navodno svedočite jeste da ste vi preuzimali naređenja. Nema veze kako je to rečeno. To je poenta. I on kaže da je to u kontradikciji. Da li biste vi opisali svoj položaj na način da ste vi, recimo, izvršavali naređenja, odnosno da li biste vi opisali svoj odnos sa Beogradom i konkretno sa optuženim?

SVEDOK C-061: Ako bih mogao sažeti najkraće čitav period na koji se možda pitanje odnosi, jeste da sam bio manipulisan od strane Beograda. To bi možda bilo najpribližnije. U konkretnim situacijama ja sam i konkretno odgovarao. Što se tiče političkih odluka, na koji su način one donošene, na koji sam ja način donosio političke odluke, pod kakvim uticajem Beograda i lično Slobodana Miloševića u vezi samoopredeljenja Srba u Krajini da ostanu u Jugoslaviji, to je bilo pod njegovim uticajem. To je bilo pod njegovim obrazloženjem da je to pravedan cilj, legalan cilj. Pod njegovim uveravanjem da će tu odluku našu štiti Jugoslovenska narodna armija. Što se tiče formiranja Teritorijalne odbrane, ja sam imao inicijativu da se formira samostalna Teritorijalna odbrana u Krajini, koja bi bila pod komandom Vlade, odnosno vlasti SAO Krajine. Međutim ta se odluka nije mogla sprovesti bez podrške i saglasnosti Beograda, odnosno Slobodana Miloševića. Sad sam i govorio, jer je kontrolisao JNA, znači i oficirski kadar i logistiku i sve ostalo. Znači trebala je podrška i pomoć za tu nameru. On je tu pomoć pružio na način da je pomogao i uspostavio kontrolu nad tom institucijom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako? Kako? Kako sam ja to uspostavio kontrolu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa odobrili ste da oficiri odu tamo, da budu prekomandovani u štab Teritorijalne odbrane SAO Krajine i njih ste potčinili nadležnim komandama JNA, odnosno sebi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To su oficiri koje ste vi privatno našli, kao dobrovoljce i tražili da im se odobri da dođu u Krajinu.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je bio samo jedan čovek, koji i nije došao po našem dogovoru, jer vi ste odrijedili drugog, a ja nisam imao izbora. Ili da postoji Štab Teritorijalne odbrane ili da ga ne bude, a u uslovima u koji-

ma smo se nalazili, smatrao sam da je bolje išta nego ništa. To je bila moja procena situacije u to vreme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa došla je grupa koju ste vi sami angažovali i koja je došla onako kako ste je vi tražili. Molim vas ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Došao je samo jedan čovjek. Došao je jedan čovjek i taj čovjek nije postao komandant ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa vi ste objasnili ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Kako smo se dogovarali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa vi ste objasnili da vam je taj jedan čovek rekao kako će on da dovede još 10. Pa zato što nije doveo 10, to je valjda stvar između njega i vas.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne, ali vi niste odobrili da on bude komandant. General Simović je rekao, ja sam ga pitao zašto nije on komandant, rekao je da je on alkoholičar i da su oni odrijedili, da ste vi odrijedili generala Đujića, prema tome ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To vam nije mogao reći Simović. Da je alkoholičar, ja to ne znam, pošto je to mogao znati možda Simović da li je neko alkoholičar u vojsci, a da sam ga ja odredio, to vam nije mogao reći Simović. Takve budalaštine vam nije mogao reći Simović.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Simović je rekao "mi smo odrijedili da bude general Đujić ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dobro ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: I ja sam ga pitao zašto ne Maksić, on je rekao "zato što je alkoholičar" i nisu došli 10, došli su njih trojica i Maksić nije postao komandant, znači odrijedili ste nekog četvrtog.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A zašto onda vi... Na osnovu čega onda smatrate da sam ja odredio?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa ja sam kod vas išao po odobrenje, da tražim odobrenje. Pa sam vas zvao telefonom da li dolaze oficiri, pa ste vi rekli "dolaze sutra". Oni nisu došli sutra, došli su za pet, šest dana.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A tražili ste, tražili ste, predpostavljam, ja ne mogu da se setim takvih sitnica, tražili ste da vam se urgira kod vojske da vam se puste ti ljudi koji su se javili kao dobrovoljci, je l' tako? I to je sve.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da. Tražili smo da vi ...

prevodioci: Samo malo sporije i sa pauzama, molim vas. Hvala.

SVEDOK C-061: Da vi napravite da oni dođu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da pomognem da dođu.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa vi ste imali moć da odlučite o tome.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Vi ste mogli da kažete, naredite, utičete na generala Kadrijevića ili na Adžića koji su bili pretpostavljeni tim ljudima, da dođu ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kao što znate ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je, to je bio način, zato smo išli kod vas ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kao što znate, ja nisam mogao da naređujem ...

SUDIJA MEJ: Jedan po jedan, molim vas.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kao što znate, ja nisam mogao da naređujem ni Kadrijeviću, ni Adžiću. Na osnovu čega vi tvrdite da sam ja naredivao ...

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću ne, mislim da smo ovo dovoljno pokrili. Svedok nam je ispričao svoju verziju. Ja sam vam dozvolio da postavite i više pitanja, a ova prepirka sada neće da bude ni od kakve pomoći. Molim vas pređite na nešto drugo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno da je rezultat vaše samovolje i to da ste u Kninu sazvali sve vojne komandante koji su bili na području

zapadnih delova Krajine? Među njima je, na primer, bio i general Ratko Mladić i tražili od njih, zahtevali sa autoritetom predsednika Vlade da se Severno-dalmatinski korpus nazove Dinarskim korpusom onako kako se zvao u Drugom svetskom ratu, četnički korpus i da obeležja promene, da se stave četnička obeležja na kape i da se prvi tome suprostavio upravo general Ratko Mladić i rekao da dok je on komandanta ...

SUDIJA MEJ: Samo trenutak, samo trenutak. Gospodine Miloševiću to nije pitanje. Postavite pitanje molim vas? Nema smisla da iznosite tvrdnje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno da ste upravo kao rezultat ove vaše samovolje, sazvali taj sastanak i zahtevali ove promene koje sam sad ja naveo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nije tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači sve je ovo laž. Vrlo dobro.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nije tačno to što ste rekli. Nije tačno da ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dobro ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Oko oznaka postoje neke ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dobro ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Druge odluke koje nemaju veze sa tim šta vi govorite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja sam vrlo zadovoljan odgovorom da ovo šta sam naveo nije tačno, pošto postoji dovoljno svedoka koji će utvrditi da vi ne govorite istinu. E sad mi recite, pošto ste govorili o tome kako su se ovi iz, kako vi kažete, paralelne strukture, pa ne možete da nabrojite više od tri imena, kako su oni to, je l' su oni zastrašivali ljude? Jesu li pretili nekom? Ti koji su dolazili.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Na koga mislite?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa pomenuli ste Stanišića, Franka Simatovića, pomenuli ste čak i da je bio neki čovek iz mog obezbeđenja, što je takođe laž ali eto, ti ljudi koji su bili. Trojicu ste pomenuli. Jesu li oni pretili nekome?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Franko Simatović je vodio akcije DB-a oko... I milicije oko Lovrinaca, pravio je oklopni voz koji je dještvoavao na prugama prema ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne pitam vas to gospodine C-061, ne pitam vas to. Vi kažete da vam je bio ugrožen život, da su oni tamo, kako bih rekao, naređivali. Jesu li oni pretili nekome? Jesu li oni, jesu li oni, da li je neko pretio i kome? Kad je pretio? Govorili ste kako su se ljudi neki bavili likvidacijama i tako dalje i razne druge nebuloze. Da li su ti ljudi nekom pretili?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam opisao slučaj kada su meni pretili i što je bio povod da vas sljedećeg jutra zovem da povučete Franka, Frenkija iz Krajine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kad su to vama pretili?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je bilo znači oko 8., 9. avgusta 1991. godine, kada je Kapetan Dragan predao komandu nad svojom jedinicom Frenkiju. Nakon toga, posle jedno 15, 20 minuta došli su za mnom u Golubić, gde je bio sekretar Izvršnog vijeća opštine i komandir čete TO-a, blokirao je ulaze i vikao je "koga treba ubiti?". Znači pošli su za mnom. Ja sam pošao gore i oni su pošli za mnom i ja sam pobjegao. Prenočio sam u Pačanima i ujutro sam zvao vas.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, vas su došli da ubiju, je l' tako?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Vikali su "Koga treba ubiti" ti isti koji su dobili naređenje da nekog treba ubiti. Znači došli su za mnom. Iza Vidovdana 1992. godine, Goran Opačić, šef te specijalne policije, bande, kako je bila u Benkovcu. Tu u kući Rajka Ležajića rekao je "župane sad ću te ubiti".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa šta se to mene tiče. Ko je taj Milan Opačić? Je l' to vaš iz Krajine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Goran Opačić je bio policajac koji je bio pod komandom Martića, DB-a i vašom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ko je Martić? Je li Martić bio šef policije Krajine? Je l' bio ministar unutrašnjih poslova Krajine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Martić je imenovan znači aministra unutrašnjih poslova Krajine ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa je li Martić iz Krajine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Martić je iz Knina.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa je l' taj Opačić isto tako iz Krajine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Iz Benkovca.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, je l' to iz Krajine? Je l' Benkovac u Krajini?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Bio je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa je l' taj treći, koji ste rekli, Ležajić, je li i on iz Krajine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Iz Benkovca.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste. Pa šta se mene tiču vaše svađe između Martića, Ležajića, Opačića i ostalih i vaše međusobne pretnje ili psovke? Šta se to tiče Srbije i šta se to tiče mene?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Preko DB-a vi ste upravljali tim strukturama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja sam upravljao Ležajićem, Opačićem, Martićem?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ležajićem ne znam, a Opačićem preko Martića i DB-a da.

SUDIJA MEJ: Prekidam vas obojicu, jer smo izgubili jedan odgovor. Prevodioci mole da obojica usporite i ja evo sada ponavljam tu njihovu molbu. Nema smisla davati iskaz i postavljati pitanja, ako to ne može da se prevedu. Molim vas imajte to na umu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro. Ne znam šta nisu mogli da prevedu, ja nisam pratio. Nisam pratio transkript. Inače imate vrlo dobre prevodioce i verujem da su suštinu preveli. Ali molim vas da pređemo na otvorenu sednicu, jer besmisleno je da ove, da ove nebuloze raspravljamo na zatvorenoj sednici. Ko se sa kim posvađao i šta je ko kome rekao u nečijoj kući, tako dalje ...

sekretar: Na otvorenoj smo sednici, časni Sude.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znaete da su ljudi iz dijaspore skupljali novac svih tih godina rata i pomagali Srbe u Krajini. Ja ovde imam evo samo jedan od tih primera iz kraja 1994. godine, kad je takođe bila skupljena jedna svota novca. Možete da pogledate ovaj spisak, to su ljudi koji žive uglavnom u Americi (United States of America), odnosno američki građani, neko je dao 20 dolara, neko je dao 2.000 dolara, neko je dao 500 dolara, neko je dao 1.000 dolara. Ali evo ukupno 169.417 američkih dolara u toj jednoj pomoći koja vam je došla, 169.417 dolara. Da li se sećate toga, 1994. godine? Evo možete da pogledate ovaj spisak donatora pa ćete videti, neko 50, neko 4.000, neko 200, neko 20, ali njih, ima njih mnogo, nisu obeleženi rednim brojem, ali pošto ih ima na četiri i po strane, ima ih priličan broj. Dakle, da li se sećate toga?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Sećam se da su Srbi iz dijaspore slali pomoć u Krajinu počevši još od 1990. godine. Prvo prikupljanje je bilo za Radio televiziju u Kninu, kasnije sam čuo i druge akcije, čak za jednu pošiljku sredstava veze sam čuo da je poslata, ali ju je DB Srbije zaplenio na aerodromu Beograd i ne znam gde je stradala ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas. Ja vas ne pitam, molim vas, ne pitam vas za sredstva veze ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Zatim ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koja su poslata.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Znači ta ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Mislim, ovaj vaš specijalitet da odgovarate na pitanja koja vam ne postavljam ne prolazi, gospodine C-061. Ja vas pitam sada i odgovorite mi precizno sa da ili ne. Predstavnici ovih građana koji su skupili ovih 160.000, 169.417 dolara tvrde da su taj novac lično predali vama i da taj novac nikad nije uplaćen u budžet ni opštine, ni SAO Krajine niti bilo kojoj instituciji.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nisam nikada primio 169.000 dolara na ruke.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da je upravo zato što su oni vama predali taj novac, pokrenut postupak protiv vas, ali je taj postupak bio zatvoren za javnost zbog vaše funkcije? Da li znate za taj postupak protiv vas, zbog prisvajanja tih 169.417 dolara?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam nešto znači ime inspektora Vladimira Velebita koji je taj postupak vodio i koji je vodio istragu protiv vas za utaju ovog novca?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne sjećam se.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da je taj inspektor koji je vodio postupak za utaju novca, taj postupak protiv vas i koji se zove Vladimir Velebit na nepoznat način ubijen u Krajini?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vrlo dobro. Pa pošto smo već na finansijama, o finansijama napamet i netačno. Da li vam je poznato koliki su bili doprinosi, šta će reći donacije Savezne Republike Jugoslavije budžetu Republike Srpske Krajine? Sasvim oficijelno, sasvim javno i sasvim legalno.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne mogu tačno da se sjetim cifre, ali postoje podaci o tome.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa vi ste ovde davali izjave o neakvim mutnim poslovima. A da li znate da je recimo budžetom Krajine za 1992. godinu cela boračko-invalidska zaštita, socijalna zaštita, zdravstvena zaštita i obrazovanje bilo 1.266.000.000 krajinskih dinara ili 5 posto ukupnog budžeta Republike Srpske Krajine, a istovremeno ...

SUDIJA MEJ: Molim vas, jedno po jedno. Neka se prvo svedok osvrne na ovo pitanje. Možete li da nam pomognete u vezi sa tim, molim vas?

SVEDOK C-061: Najveći dio budžeta Krajine odlazio je za vojne potrebe.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Opet odgovarate na pitanje koje vam ne postavljam.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Znači manji deo za to što vi nabrajate.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Opet odgovarate na pitanja koja vam ne postavljam. Vi imate svoju lekciju, ja to razumem, iz straha ...

SUDIJA MEJ: Ne, gospodine Miloševiću, taj komentar uopšte nije na mestu i vi to znate. Ništa vam neće pomoći komentari ovakve vrste. Pitanje je bilo sljedeće... Samo trenutak, samo trenutak. Pitanje je bilo, dakle, 5 posto od tog iznosa, odnosno za ta sredstva. Možete li to da nam pojasnite? Ako ne možete, kažite.

SVEDOK C-061: Ja znam podatke iz 1995. godine da je Krajina imala oko 30.000 penzionera, da je imala nekoliko hiljada zdravstvenih radnika i šta ste još pomenuli, i znači to su bili primaoci tih sredstava, to je bilo za te potrebe. Koji je tačno iznos bio, u ciframa, ja ne mogu da se sjetim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Krocija 061, jeste li čitali "Gorski vijenac"?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sećate li se onog stiha Njegoševog koji glasi: "Strah čoveku kalja obraz često"?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Znam velike dijelove "Gorskog vijenca" na pamet.

SUDIJA MEJ: Mislim da je sada dosta toga, da nam više nisu potrebne književne digresije. Molimo vas krenite dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nije bilo 30.000 penzionera u Krajini, gospodine C-061. Vi to ne znate, jer se niste bavili narodnim poslovima nego ste u uniformi paradirali tamo i sebi pripisivali zasluge koje vam ne pripadaju. 50.000 penzionera je bilo u Krajini i u vašem budžetu je bilo 5 posto za sve te potrebe, a Jugoslavija je na primer 1993. godine davala 14,8 posto, dakle skoro 15 posto vašeg budžeta je finansirala upravo za te potrebe, za zdravstvo, školstvo i invalide, penzionere. I ti podaci postoje.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Koje ste godine rekli?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: 1993. godine. Boračko-invalidska socijalna zaštita i zdravstvena zaštita i obrazovanje namenjeno iz budžeta SR Jugoslavije iznosi 154.249.841.991 krajiški dinar ili 14,8 posto od ukupnog budžeta Republike Srpske Krajine za 1993. godinu. Vi se čak ovde ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja tad nisam bio u vladi, ali ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali nemate, nemate pojma ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To da je 1994. i 1995. godine ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali nemate pojma, nemajte pojma. Pa vi dajete informacije koje su zaista ovako ...

SUDIJA MEJ: Ne, ne. Gospodine Miloševiću, nije fer da iznosite pred svedoka čitav niz statističkih podataka i onda tvrditi da on nema pojma. Vi ste toga svesni. Ako želite unakrsno da ispujete svedoka onda to morate da činite na fer način i sa umesnim pitanjima, inače ćemo da vas zaustavimo. Ako imate neku statistiku na raspolaganju, predočite to svedoku i dajte mu priliku da odgovori, a ne da je samo tek tako izrecitujete. Imate li neke konkretne podatke koje želite da predočite svedoku kako bi ste argumentovali ono šta kažete?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U redu, gospodine Mej (May), ja neću da rasipam vreme na sve podatke, ali sobzirom na to šta je radio, morao bi znati te podatke, morao bi znati makar približno te podatke. A evo na primer da pitam ...

SUDIJA MEJ: Da, ali on takve podatke ne mora da drži u svojoj glavi. Idemo dalje. Možete unakrsno da ispitujete tako što ćete predočiti svedoku dokument i onda da ga na osnovu dokumenta pitate o tom sadržaju. Ovo nije test pamćenja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa da ga pitam onda, pošto on nema pamćenje, mada kaže da ima vizuelno, a ovo se vizuelno lako pamti, kada se gledaju cifre, ali on to ne zna. Da li vam je poznato koliko je za tih godina pomoći, koliko je hiljada šlepera brašna, ulja, šećera, drugih životnih namirnica, lekova i drugih potreba za građane Krajine došlo kao pomoć iz Srbije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Bez Srbije Krajina ne bi mogla ekonomski opstati i preživjeti. To je sasvim jasno, to niko ne spori.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato koliko hiljada šlepera je toga došlo iz Srbije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Koliko hiljada ne znam, ali znam da smo zavisili od Srbije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, a zašto se onda ovde smežete i kad odgovarate na pitanje, kad vas pita dama preko puta u glavnom ispitivanju u vezi sa razgovorom, presretnutim razgovorom u kome razgovaraju Karadžić i Kertes o brašnu, o soli, o ćebadima, zašto se onda smežete? I sad se smežete, i kažete da su to bili šifrovani izrazi za oružje i municiju.

SUDIJA MEJ: Da, nastavite.

SVEDOK C-061: Ja sam to pročitao kao blago šifrovan razgovor, vrlo blago šifrovan.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, a koji su izrazi upotrebljavani za ćebad i za ovo brašno, ulje, šećer, lekove i ostale stvari koje su vam, kojima vam se pomagalo? Ako je brašno, na primer, upotrebljavano za municiju, koji su izrazi upotrebljavani za brašno? Evo da i ja nešto saznam od vas.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa brašno je bilo brašno, a u ovom razgovoru brašno, i šta se pominjalo još? Da, baterije i HDZ, dobiće HDZ baterije, pa to je jasno da je to blago šifrovan razgovor koji se odnosi na oružje koje će se upotrijebiti protiv HDZ-a.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dobro, dobro, dobro. Brašno je nekad brašno, a nekad je oružje i tako dalje, mislim.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa Kertes sigurno nije, nisam nikad čuo da je Kertes slao HDZ-u brašno i takve stvari.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To nije... U tom razgovoru nema slanja brašna HDZ-u. Pročitajte taj razgovor pa ćete videti.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Govori se o baterijama ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Govore ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: O zamračivanju, u tom kontekstu se govori o baterijama i brašnu i šećeru.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je potpuno u drugom kontekstu. Oni govore da u Vojvodini ima brašna, šta je tačno jer je u nekadašnjoj Jugoslaviji Vojvodina bila najveća žitnica, i verovatno najveća žitnica na Balkanu. I upravo o tome govore. Čak govore i o tome da im se pošalju te zalihe kojima

ističe rok jer će oni imati nove. Govori se o materijalnim rezervama i najviše se slalo iz materijalnih rezervi, kao što vam je poznato.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Govori se o direktoru robnih rezervi ispod Kertesa, to ste bili vi, ne direktor robnih rezervi nego šef.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nije mi poznato da sam nekad bio šef robnih rezervi, ali ako vi to kažete, verovatno je tačno. Kao i to drugo šta kažete.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne, ne kažem da ste bili šef robnih rezervi već ste bili Kertesu šef. To sam rekao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ja sam po vašem bio šef svim građanima Jugoslavije. Za sve što je neko, ako je neko zgazio pešaka na ulici, verovatno sam ja odgovoran.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Od Kertesa znam da ste mu bili šef.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A recite mi.... Kertesu sam bio šef, ali vama nisam jer da sam vama bio šef, vi ne bi radili to šta ste radili. A da li je tačno da je sa secesijom Hrvatske, tokom 1991. i 1992. godine, da je Hrvatska prekinula sav promet i platni promet sa područjem na kome su živeli Srbi i da praktično nije postojala mogućnost platnog prometa? Eto ona fabrika vijaka koju ste vi pomenuli, za koju ste došli da tražite pomoć, oni nisu mogli da funkcionišu. Je li to tačno ili nije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Dve stvari treba tu razlučiti. Jedno je da je hrvatska vlada početkom proljeća 1991. godine blokirala, isključivala iz platnog prometa te oblasti, a 1990. godine nekim fabrikama su blokirani žiro računi. U slučaju "TVIK-a", žiro račun je blokiran zbog duga od oko 40 do 60 miliona dinara ondašnjih. Znači, hrvatska vlada je isključivala, blokirala žiro račune pojedinim preduzećima zbog dugova. Zatim, hrvatska vlada je blokirala žiro račune i preduzećima koja politički nisu bila podobna, to je slučaj Plitvica, odnosno nakon što je opština Korenica donela odluku da ona bude osnivač Nacionalnog parka "Plitvice". I taj platni promet je potpuno prestao negde oko maja mjeseca 1991. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Prestao ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: I tada Krajina nije imala više mogućnosti da učestvuje u platnom promjetu preko Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. E sad molim vas, da li je tačno da je Republika Srpska Krajina suočena sa ovim problemom prišla organizaciji svog bankarskog sistema i sistema platnog prometa da bi mogla privredno da funkcioniše? Je li to tačno?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Najprije platnog promjeta, a bankarski sistem u Krajini je znači ostao na privrednom području onoga što je bila Jugoslavija, što je činilo vašu Jugoslaviju, da bi privredno opstali. Da, tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa suviše vas vuče inercija da negativno odgovorite na svako moje pitanje čak i ono koje vam odgovara.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Govorim ono što znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da je Savezna Republika Jugoslavija imala svoj sistem platnog prometa?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Savezna Republika Jugoslavija od 1992. godine? Da, naravno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Taj se platni promet obavlja ili se obavljao preko Službe društvenog knjigovodstva iako to u mnogim zemljama rade banke, a i mi smo planirali da se taj platni promet prenese u banke. Je li vam to poznato?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Poznato mi je. Slušao sam od ljudi koji su bili direktori filijala Službe društvenog knjigovodstva o planovima za transformaciju Službe društvenog knjigovodstva u Službu za platni promet, koja bi bila služba Narodne banke Jugoslavije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: I potrajalo je duže vreme i godina dok je taj model zaživeo. Zatim je plan postojao da se ukine posebna Služba platnog promjeta u sklopu Narodne banke, već da platni promet preuzmu poslovne banke, i na tome se sad radi. Ja sad nisam u toku ovih dana da li je to prešlo na poslovne banke ili je sad u ovom vremenu još uvek ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Mislim da još uvek ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, sad vas još ovo pitam, pošto ste davali ovde neke netačne podatke. Da li je tačno da su za platni promet

unutar Republike Srpske Krajine otvoreni računi u ekspoziturama Službe društvenog knjigovodstva u Republici Srpskoj Krajini? Je li vam to poznato?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nakon 16. maja 1991. godine formirana je Služba društvenog knjigovodstva SAO Krajine i onda su svi učesnici u platnom prometu otvarali svoje žiro račune kod te službe. Odnosno imali su ih ranije, ali ona nije bila povezana. Ta je služba povezana na Službu društvenog knjigovodstva Srbije preko Beograda.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E, tu smo sad došli na onu vašu tvrdnju. Dakle, pošto vi verovatno to ne razumete, svi računi su vođeni unutar Službe društvenog knjigovodstva Krajine, a obrada tih naloga, dakle obrada je vršena u filijalama SDK u Jugoslaviji, sa kojima je potpisan ugovor za vršenje usluga, jer niste mogli sami da obavite taj posao, to je stručni i tehnički posao i to je rađeno u filijalama SDK u Novom Beogradu i Somboru. Je li vama to poznato ili nije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Poznato mi je da je SDK Krajine bio vezan preko filijale broj 6 na Novom Beogradu od tog vremena, a prije toga su preduzeća kojima su blokirani računi u Krajini, otvarala svoje račune, znači duple račune, u filijali na Novom Beogradu. Kako je tehnički to rađeno, kako je sistem funkcionisao, ko je obrađivao nalog, prosleđivao, potpisivao i tako, to je bila stvar tehnike.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ja sam vas pitao da li vam je poznato, evo na primer, da je Republika Srpska Krajina formirala svoju Službu platnog promjeta i postavila ekspoziture platnog prometa u Kninu, u Glini, u Petrinji, u Vukovaru, Belom Manastiru? Da li vam je to poznato?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa naravno, pa radili smo na tome da to uspostavimo ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I je l' vaša ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da uspostavimo takav sistem da Krajina može ekonomski da funkcioniše.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I je li vaša SDK imala ugovor sa SDK Novim Beogradom i Somborom za vršenje usluga za obradu tih naloga?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je bio način da se poveže sistem, jer ništa ne bi značilo sistem ako ne bi bio povezan sa sistemom SDK Srbije ili ostatka Jugoslavije, kako ste vi to rekli, ne bi ništa značilo izolovani sistem Službe dru-

štvenog knjigovodstva samo na teritoriji SAO Krajine. Ona bi se ekonomski ugušila.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je vama poznato da platni promet unutar SAO Krajine takav da funkcioniše kao sistem, a van SAO Krajine može da funkcioniše preko bilo kakve institucije za platni promet, banke? Da li je ona u Beogradu ili Njujorku (New York) ili Ženevi (Geneva) ili u Milanu (Milan), to nema nikakve veze, jer platni promet se odvija sa onim sa kojim imate određene transakcije.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Suština je da Služba društvenog knjigovodstva Jugoslavije koja je bila pod kontrolom savezne vlade nije to rešila na način kako je odgovarao Krajini, odnosno da se Krajina poveže preko SDK Jugoslavije već je upućivala, je li, na SDK Hrvatske. To je bio razlog zašto je SDK Krajine bio povezan u finansijski sistem, odnosno platni promet preko Službe društvenog knjigovodstva Srbije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ja sam vam rekao kako je bio povezan, ali da idemo dalje, da ne bismo gubili vreme. Da li je tačno da je 14. jula 1992. godine formirana u Krajini Narodna banka, Narodna banka Krajine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da je uveden krajiški dinar, da je formiran bankarski sistem i u potpunosti osposobljen da funkcioniše i platni promet i bankarski sistem Krajine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I da je taj platni promet i bankarski sistem Krajine saradivao sa odgovarajućim finansijskim institucijama u Jugoslaviji, isključivo na osnovu propisa kojima se reguliše ta materija, jer drugačije ne bi mogao ni da radi.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Funkcionisao je kao deo jedinstvenog sistema Jugoslavije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ja sam vam maločas upravo objasnio da to nije tako kako vi kažete, ali pošto vi imate potrebu da to tvrdite ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa ne bismo opstali da nije tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi se, pa vi ste opstali naravno ...

SUDIJA MEJ: On ima pravo da svedoči. Možda se vama ne sviđa njegovo svedočenje, ali on na njega ima pravo. Takvi komentari neće da nam budu od pomoći. Imate li još nekih pitanja u vezi sa tim?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Imate pravo, gospodine Mej, ima pravo svedok da ne zna, samo nema pravo da laže, ali da ne zna, ima pravo.

SUDIJA MEJ: To je nešto šta ćemo mi da utvrdimo. Nije na vama da iznosite takve tvrdnje, mi ćemo da vidimo šta su vaše tvrdnje, a šta je njegovo svjedočenje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da su se do formiranja budžeta Republike Srpske Krajine 1992. godine potrebe finansiranja iz budžeta opština takođe realizovale, između ostalog, i od proizvodnje i prerade sirove nafte? Da li vam je poznato to?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Proizvodnja sirove nafte bila je u opštini Mirkovci. Druge opštine nisu imale te pogodnosti za punjenje svojih budžeta. A ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da, što se tiče te proizvodnje, ona nije pripadala opštini Mirkovci nego je pripadala Republici Srpskoj Krajini?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je, ali vi ste govorili o budžetima opština pre toga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pomenuo sam dve stvari, jedna su budžeti opština, a druga finansiranje budžeta Republike Srpske Krajine iz sopstvenih prihoda, u koje spada i proizvodnja sirove nafte. Je li vam to poznato?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Punjenje budžeta bilo je iz poreza na promet naftnim derivatima, na taj način.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Pošto ste vi ovde izneli čitav niz neistinitih informacija, a između ostalih i tu kako su Jovica Stanišić, Kertes i Mikelić kontrolisali i radili distribuciju naftnih derivata iz Mirkovaca, a tvrdili ste da ste tu informaciju i dobili od Mikelića, je li tako? Evo ja imam ovde

upravo demanti Mikelića koji tvrdi potpuno suprotno. Kaže: "Nikada se nije desilo za vreme koliko sam obavljao dužnost predsednika Vlade Republike Srpske Krajine da sam sa Jovicom Stanišićem i Mihaljom Kertesom vodio bilo kakav razgovor na temu proizvodnje naftnih derivata u "NIK Mirkovci", a pogotovu da su oni imali zajedno sa mnom kontrolu nad distribucijom naftnih derivata prerađenih u rafineriji nafte Pančevo. Kada bi to šta je izneo **SVEDOK C-061** bilo tačno, kako je onda moguće da tako krupne stvari nije izneo na sjednici Vlade Republike Srpske Krajine u funkciji u kojoj ste bili, a ne nakon osam godina da iznosite ...

SUDIJA MEJ: Ne želimo komentare vaših raznih korespondenata. Vi možete da iznesete pred svedoka da on nije u pravu kada kaže da je došlo do tog razgovora o naftnim derivatima. Svedoče C-061, čuli ste. Naime, ovde se sada tvrdi da do tog razgovora nikada nije došlo, da nije nikada došlo do takvog poduhvata. Kako na to odgovarate?

SVEDOK C-061: Časne sudije, ja sam imao nekoliko informacija u vezi sa distribucijom i raspodelom, odnosno raspodelom naftnih derivata. Kada sam o tome govorio, govorio sam o situaciji 1994. i 1995. godine. Čuo sam pre toga da su kontrolu nad naftnim izvorima držali Mihalj Kertes, da je imao tamo jednu svoju jedinicu. Najprije sam čuo da je u Slavoniji u Iloku imao jednu jedinicu koja se zvala Crvene beretke, kasnije sam čuo ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ko je imao jedinicu? Izvinjavam se, nisam čuo.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Kasnije sam čuo da je ...

SUDIJA MEJ: Dozvolite mu da završi.

SVEDOK C-061: Da su njegovi ljudi kontrolisali i Đeletovce, znači to je region gde se crpila nafta od Mirkovaca. Drugo, nakon uvođenja sankcija, objavljenih sankcija i blokade, pardon, da budem precizniji, prema Republici Srpskoj, a na sličan način i prema Republici Srpskoj Krajini, promet naftnim derivatima je bio... Prolazak naftnih derivata je bio pod kontrolom međunarodnih posmatrača. Da bi se izbjegla kontrola međunarodnih posmatrača, rađeno je sledeće. Ja znam vrlo dobro da je više puta na sjednici vlade, kojom je predsedavao Mikelić, raspravljano o broju cisterni i takozvanim "arnjevima", a to je bila, to "arnjevi" je bio izraz za kamuflažu cisterni, trebalo

je kamuflirati te cisterne da ih ne bi snimili avioni koji su nadlijetali teritoriju Bosne i Hercegovine i da ih ne bi uočili međunarodni posmatrači na prelazu. Te su cisterne prelazile. Ja sam imao dve informacije, jednu sam imao informaciju od ljudi iz Slavonije, znači prolazila je nafta delom kroz šumu severno od Sremske Rače, uzvodno od Sremske Rače pa preko Save. Drugi put je bio, ti kamioni sa "arnjevima", ti takozvani maskirni, te maskirane naftne cisterne polazile su iz te šume pa su seoskim putem izlazile na most koji je povezivao dve Rače na reci Savi i tako zaobilazile međunarodnu kontrolu. Zatim treće, ja nisam znao povod razgovora negdje u aprilu mjesecu 1995. godine u vili u Botičevoj na kojoj je bilo nekoliko učesnika, među kojima je bio i predsednik Milošević, Sokolović, Stanišić, Badža, Boro Mikelić i tu je razgovarano o nafti i o tom problemu. Ja nisam, u tom trenutku nisam shvatao razloge zašto je to problem. Shvatio sam da je neki problem kada je Mikelić zakasnio na sastanak ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Je l' može kraće to?

SUDIJA MEJ: U redu, ali pustite ga da završi.

SVEDOK C-061: Mikelić je zakasnio na sastanak pa je uplašeno pitao: "Šta je, šta je bilo? Šta je bilo prije, da nešto nije bilo?". A ja ne znam, ništa posebno nije bilo, bio je razgovor o fudbalu, ko navija za Zvezdu, ko navija za Partizan, znači pre dolaska Mikelića. A suštinu sam, u stvari... Bio je taj sastanak ...

SUDIJA MEJ: Mislim da možemo i bez toga.

SVEDOK C-061: Znači bio je taj sastanak, časni sudijo, u aprilu mesecu 1995. godine. I takođe u maju 1995. godine, u tom kontekstu su Jovica Stanišić i Karadžić pominjali Bora Mikelića u Bijeljini. Mislim da sam o tome već govorio, ako treba mogu ponovo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja ništa ne razumem od svega ovoga. Molim vas, evo šta on piše: "Proizvodnja sirove... Je li to tačno, molim vas to mi odgovorite samo? Kaže: "Proizvodnja sirove nafte bila je u Đeletovcima, opština Mirkovci, a uslužna prerada obavljena je u "Refineriji nafte Pančevo". Nakon obavljene prerade u Pančevu, distribucija naftnih derivata je vršena preko preduzeća "NIK Mirkovci", a onda su derivati usmeravani

na delove javnih preduzeća "NIK Mirkovci", "NIK Vukovar", "NIK Dvor" na Uni i "NIK Knin". Znači, na četiri dela, odnosno četiri javna preduzeća. "Preko tih delova preduzeća naftni derivati su korišćeni za potrebe poljoprivredne proizvodnje ...

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, pustite svedoka da vam odgovori. Izneli ste sad čitav niz tvrdnji o tome gde se odvijala prerada i tome slično. Gospodine, prvo je rečeno da se prerada odvijala u Pančevu. Slažete li se sa tim?

SVEDOK C-061: Tako je, crpila se u Đeletovcima na dva načina, normalnom tehnologijom. A bio je određeni broj prerada i u Pančevu.

SUDIJA MEJ: Da, u redu. Zatim, takođe je rečeno da se distribucija vršila putem niza preduzeća, putem "NIK Mirkovci" i tako dalje, i da je odatle išla prema mnogim javnim preduzećima. Je li i to tačno?

SVEDOK C-061: Za teritoriju Krajine, da.

SUDIJA MEJ: Da, izvolite gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači za potrebe poljoprivrede, industrije, Vojske Republike Srpske Krajine i za slobodnu prodaju na benzinskim pumpama u Krajini. Je li tako?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E sada, da li je tačno da su bilansi naftnih derivata, znači od svake tone proizvedene, pa poslate na preradu, pa vraćene u Krajinu, znači ukupni bilansi naftnih derivata svakog meseca su utvrđivani na sednicama Vlade Republike Srpske Krajine za ove potrebe koje su upravo navedene, koje ste potvrdili? Svakog meseca utvrđivani su bilansi naftnih derivata na sednicama Vlade Krajine. Je li to tačno ili nije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Za teritoriju Krajine da, odnosno iz redovne proizvodnje. Hteo sam reći da je postojala i takozvana vanredna proizvodnja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E pa sad, ja ne mogu da povežem to šta ste vi rekli, jer iz ovoga proizilazi da ovo šta Mikelić tvrdi, koji je upravo

u to kritično vreme o kojem govorite vi, bio predsednik vlade, on tvrdi da su bilansi na vladi pravljani svakog meseca, da je nafta distribuirana po celoj Krajini za sve ove potrebe. Vi to potvrđujete i sada kažete da postoji neka vanredna proizvodnja. Kakva vanredna proizvodnja?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tehnološki ja baš ne bih mogao potpuno objasniti. Međutim, ljudi iz Mirkovaca su mi objasnili da redovni tehnološki postupak podrazumjeva iscrpljivanje nafte, pa ubrizgavanje odrijeđene količine vode, da bi se održala stabilnost tla. A postojao je drugi način, znači brže iscrpljivanje nafte nego što je bilo, znači bez upumpavanje vode. Otprilike to je ta tehnologija, preciznije ne bih mogao da kažem. Znači, to je još, na taj način su crpljeni dodatni izvori, dodatne količine nafte. Ono ...

prevodioci: Molim vas malo sporije. Hvala.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ono o čemu sam ja govorio bio je problem između distribucije, znači odrijeđivanja kvota nafte za Krajinu i za Republiku Srpsku. Naime, način na koji je dolazilo do izravnavanja nekih dugova između Mikelića i Karadžića bilo je takozvano nestajanje cisterni koje su prolazile kroz Republiku Srpsku. To je ono o čemu se raspravljalo na vladi. Naime, odrijeđene količine nafte koje su bile, odrijeđene količine naftnih derivata koje su bile odrijeđene za Republiku Srpsku Krajinu nisu stizale u Krajinu i Mikelić je to objašnjavao time da ih Karadžić uzima na prolasku kroz teritoriju Republike Srpske. To je bio jedan od incidenata i nesporazuma sa Karadžićem za koji ja znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kakve to veze ima sa Srbijom uopšte, to da li su se Mikelić i Karadžić sporili oko neke cisterne? I kakve veze može da ima Karadžić oko nestanka neke cisterne na teritoriji Republike Srpske? Je li vi tvrdite da je Karadžić ukrao Mikeliću neku cisternu na teritoriji Republike Srpske?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je bio spor koji je riješavao Jovica Stanišić i to je bio spor koji se između Mikelića i Stanišića i ostalih rešavao kod vas u Botičevoju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A vi zaista verujete da je Državna bezbednost Srbije rešavala spor između Mikelića i Karadžića oko ukradene cisterne nafte na teritoriji Republike Srpske?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Još jedan podatak ...

SUDIJA MEJ: Samo trenutak, samo trenutak, ovo će da bude poslednji odgovor, a onda ćemo da napravimo pauzu. Osvrnite se na ovo, molim vas.

SVEDOK C-061: Šta je, šta je bilo poslednje pitanje, izvinjavam se?

SUDIJA MEJ: Pitanje je bilo da li vi verujete da bi se Služba državne bezbednosti Srbije bavila sukobom između Mikelića i Karadžića u pogledu ove cisterne s anaftom. Možete li da odgovorite na to?

SVEDOK C-061: Ja to znam, da je to tako bilo.

SUDIJA MEJ: U redu. Sad ćemo da napravimo pauzu od 20 minuta.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Ako sam dobro shvatio, imamo jedan isečak iz poslednjeg dela intervjua koji je prikazan i za koji nam treba broj, pa ću da zamoliti sekretara da nam kaže koji će to broj da bude.

sekretar: Biće to dokazni predmet Odbrane broj D 57(B), pod pečatom.

SUDIJA MEJ: Vidim takođe na stolu listu koji se tiče 69.000 dolara ili 169.000, ne sećam se sada tačnog iznosa. Želite li da ovo postane dokazni predmet?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Da.

SUDIJA MEJ: Da, u redu, moliću broj. Nema razloga da bude zapečaćen, može da bude otvoren, javni dokument.

sekretar: Biće to dokazni predmet Odbrane broj 63.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hajde da završimo to sa naftom. Da li se sećate da je na čelu Ministarstvo za energetiku čovek koji je bio nadležan i za ovu naftu je bio ministar energetike Milivoje Krička?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U vladi Borislava Mikelića, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali vi o tom periodu i govorite, o tome što se navodno dogodilo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate da i Milivoje Krička, dakle, tadašnji ministar energetike kaže da vi ne govorite istinu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne znam šta Krička govori, ali znam da je i Krička bušio naftovod, jadranski naftovod ili kako se već zvao, Jugoslovenski naftovod na području Banije i Korduna, prije nego što je taj naftovod 1995. godine trebao da bude pušten u funkciju da bi se iz njega iscrpla nafta, da bi se iscrple rezerve nafte koje su tu postojale.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, sada optužujete ministra energetike da je probušio naftovod. Je li tako?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne, nego to je bila odluka Mikelića i njega, i sa tim su se slagali mnogi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a vi se niste slagali, naravno, pošto ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nisam imao ništa protiv toga. Nije bilo u mojoj nadležnosti, ali ako je to bilo korisno za Krajinu, slagao sam se.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Pa dobro, pošto imate tako kritički odnos prema vladi Mikelića i vidim prema njemu ličnu, a da li vam je poznato da je u periodu od osam meseci vlade, upravo tog Borislava Mikelića, koga pominjete na takav način došlo do rasta industrijske proizvodnje od čitavih 26 posto, i poljoprivredne proizvodnje od 35 posto? I postignuti su rezultati takvi da se uvećaju materijalne rezerve čak za sedam puta, i da je povećana zaposlenost za 23.000 radnika, šta je za uslove Krajine veoma mnogo? I omogućilo se da već u maju počne isplata primanja u javnim službama i tako dalje, koja su kasnila, pa onda i za penzionere, pripadnike vojske RSK i milicije i ostale, upravo zahvaljujući jednoj stabilizaciji ekonomskih prilika na osnovu onoga šta je ta vlada činila. Je li vam to poznato?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tačno je da je vlada, na čijem je čelu bio Borislav Mikelić, dosta učinila i dala pozitivne rezultate na stabilizaciji i ekonomskog i društvenog i ukupnog života u Republici Srpskoj Krajini, pogotovo u drugoj polovini 1994. godine i početkom 1995. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, da li je tačno da je u primarne zadatke vlade, upravo te vlade na čijem je čelu bio Mikelić, spadala i realizacija Zagrebačkog mirovnog sporazuma koji je potpisan 29. novembra 1994. godine u ruskoj ambasadi u Zagrebu, a potpisali su ga admiral Rakić, koji je bio ministar odbrane Republike Srpske Krajine, i general Mile Novaković, po ovlašćenju Milana Martića, predsednika Republike Srpske Krajine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Molim vas, hoćete li ponoviti, čini mi se da ste tu rekli nekoliko stvari.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa pitao sam vas je li tačno ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jedan je sporazm ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da je u primarne zadatke upravo te vlade Mikelića spadala i realizacija Zagrebačkog mirovnog sporazuma? A pomenuo sam i identifikovao sam vam taj sporazum.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Vi ste pomenuli dva sporazuma. Jedan iz novembra 1994. godine, to je bio sporazum sa hrvatskom vladom o normalizaciji ekonomskih odnosa u određenim oblastima koje su posebno pobrojane: saobraćaj, naftovod, električna energija, vodovod i razgovor o željezničkom promjetu koji nije... I tako dalje. A prije toga sporazum je bio... Drugi sporazum koji pominjete, to je bio sporazum o prekidu vatre iz marta 1994. godine koga su potpisali... Potpisala su lica koja ste imenovali. Ja tačno ne znam, ali taj je sporazum kasnije skupština i potvrdila.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tako je. A pretpostavljam, valjda nećete poreći, da su ta dva sporazuma bila u vezi i da je to bio tok normalizacije odnosa, prvo prekid vatre, a zatim uspostavljanje ovih ekonomskih odnosa. Prema tome, pitam vas da li je tačno da je bio formiran pregovarački tim o ekonomskim odnosima sa Hrvatskom i da je pre ekonomskih pregovora, dakle sa Hrvatskom, i zajedničkih aktivnosti realizovan ovaj sporazum o prekidu vatre?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Sporazum o prekidu vatre je poštovan, premda su bili izveštaji o pojedinim, o pojedinačnim incidentima, ali generalno, taj sporazum o prekidu vatre je poštovan. Drugo, pregovori o ekonomskim odnosima sa Hrvatskom, između predstavnika Vlade Krajine i predstavnika hrvatske vlade počele su u avgustu mjesecu, nakon što ste vi u junu odobrili početak tih pregovora. Ti su pregovori završeni delom sporazumom

iz novembra meseca i sporazumom koji se odnosio na rešavanje nekakvih ekonomskih odnosa.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li se sećate da su ti pregovori vođeni uz učešće, rekao bih aktivno učešće, i uz neposredno učešće međunarodnih posrednika Dejvida Ovena (David Owen) i Torvalda Stoltenberga (Thorvald Stoltenberg) i njihovih saradnika kao što je bio Kai Aide (Kai Eide) i drugi, i da su utvrđeni prioriteti, a oni su bili puštanje u saobraćaj autoputa Beograd - Zagreb, Jugoslovenskog naftovoda, dalekovoda, vodovodnih sistema i onda dalje i drugih ekonomskih odnosa i projekata, kao što je bio i onaj projekat o osnivanju zajedničke naftne kompanije i ostalih? Da li se sećate toga?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam upravo u prethodnom odgovoru govorio konkretno šta je sadržao taj sporazum i tačno je da su međunarodni, da su pregovori počeli uz posredovanje međunarodnih pregovarača koje ste spomenuli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E sad mi recite, da li je tačno da, kad su definitivno usaglašena sva pitanja o kojima je trebalo da se vode pregovori i o kojima su, naravno, i vođeni ekonomski pregovori, da ste vi odbili da idete u Zagreb jer je vaša procena bila da će vam pasti rejting u Krajini, i bogami i kod Srba na drugim prostorima i izvan Krajine? Je li tako bilo ili ne?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Koliko je meni poznato, sporazum je potpisan u Kninu, u središtu mirovnih snaga za "sektor Jug".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Opet odgovarate na pitanje koje vam nisam postavio ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Postavili ste pitanje da li sam išao u Zagreb.

SUDIJA MEJ: Preći ćemo na privatnu sednicu u vezi ovoga.

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

sekretar: Sad smo na privatnoj sednici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ja vam nisam postavio pitanje gde je potpisan sporazum. Ja govorim o pregovorima koji su se vodili i na koje niste hteli da idete zbog toga što ste smatrali da će da vam padne rejting, ne samo u Krajini, nego i kod Srba na drugim prostorima, u Republici Srpskoj i Srbiji ako se vi pojavite tamo na pregovorima u Zagrebu.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam sa Mikelićem ugovorio početak tih pregovora sa Hrvojem Šarinićem i Ivićem Pašalićem, koji su bili u ime hrvatske vlade i učestvovao sam u tim pregovorima koji su se održavali u Kninu. U Zagreb nisam išao, a u pregovorima su učestvovali i komisije koje su bile formirane za pojedina pitanja, za pitanja nafte, odnosno naftovoda, struje, vode autoputa.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ja sam vas upravo pitao to šta ste sada delimično odgovorili: "U Zagreb nisam išao". U Zagreb ste odbili da idete na pregovore, dakle da vam ne bi pao rejting, a sve ostalo vas nisam pitao. A da li je tačno da su pregovori o ekonomskim odnosima, uz posredovanje Ovena i Stoltenberga, dakle ekonomskim odnosima između krajine i Hrvatske, trajali puna tri meseca i da ste ih vi stalno opstruirali, da su bili malte ne dovedeni do kraja, kada su na sednici Vlade Republike Srpske Krajine u Vukovaru, 18. novembra 1994. godine doveli sve elementa sporazuma u pitanje, rekavši da je to vaša ekonomska zavisnost od Hrvatske, na šta vi ne možete da pristanete? Je li tako bilo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Sledeće je tačno. Ja sam vrlo aktivno učestvovao u tim pregovorima i da sam imao vrlo jasan i precizan stav o načinu kako bi se povezali energetska sistem, naftovod, vodovodni sistem i saobraćaj, koji su bili predmet tog sporazuma. Taj svoj stav vrlo sam jasno branio i iznosio sam ga i javno i na skupštini i na vladi. Ali sam prihvatio, znači, završni sporazum, znači, konačni dogovor. Saglasio sam se sa tim i taj sporazum je prihvatila i vlada, čiji sam član bio i skupština koju su činili delom poslanici iz moje stranke. Znači sporazum onakav kakav je na kraju postignut, ja sam se sa njim složio, a u toku pregovora vrlo sam oštro i argumentovano branio svoje stavove i znosio svoje mišljenje o tome.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, koji su to bili stavovi koje ste vi oštro i argumentovano branili u toku pregovora, molim vas? Samo ih navedite.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa recimo sad, oko energetske sistema, to je bila naponska mreža na koju bi se povezali energetska sistemi u Krajini i

u Hrvatskoj. To je jedna stvar bila. Ja sam insistirao da se otprilike on može povezati na 110 kilovoltnom naponu, jer je on mjerljiv. Jer je on, tehničari su mi objasnili, naravno, ja nisam tehničko lice, jer su mi objasnili da se na tom naponu može precizno meriti protok struje. Što se tiče vodovoda, vrlo sam jasno tražio da se odrede količine vode koje bi išle iz izvora koji se nalazi iznad Obrovca, na reci Zrmanji iznad teritorije Krajine i raspodjelu kvota vode koje bi dobijala opština Obrovac i opština Benkovac i kvotu vode koju bi dobila opština Zadar, koja se nalazila u Hrvatskoj. Mislim, vrlo sam striktno tražio da se to vrlo precizira, jer to je područje koje ponekad zahvati suša i može doći do smanjenja količine vode. Ako se odredi samo jedna količina vode za Hrvatsku, odnosno za opštinu Zadar, onda za vreme suše bila bi nestašica vode za Obrovac i Benkovac. Sad da ne nabrajam, znači, sve te detalje, u tom smislu sam vrlo precizno tražio da se formuliše taj sporazum.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, niste dali da se odobri voda za Hrvatsku, je l' tako?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nije tačno. Nego tražio sam da se odobri. Upravo sam radio na tome da se vodovod, da se voda iz vodovoda koji je bio zajednički za opštine Obrovac, Benkovac i Zadar, precizira, znači kvote vode koje bi dobijale te opštine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Znači u procentima ili količinski u odnosu, a ne samo da se odredi količina vode za Zadar, da ne bi utoku suše nestalo Obrovcu i Benkovcu, iako je Zadar trebalo da dobija više vode nego opštine Benkovac i Obrovac, jer je Zadar više učestvovao u ...

prevodioci: Samo malo sporije, molim vas. Hvala.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Izvinjavam se. Zadar je ranije više učestvovao u izgradnji tog vodovoda i više je imao potrošača vode i logično je bilo da Zadar dobija više vode ali je trebalo obezbjediti i stalnu količinu vode koju bi dobilala opština Obrovac i opština Benkovac. O tome se radilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da ne ulazimo u te tolike detalje, ali ja sam vas pitao precizno, da li je tačno da ste vi na sednici vlade u Vukovaru 18. novembra doveli u pitanje ovaj sporazum sa obrazloženjem da je to vaša ekonomska zavisnost od Hrvatske i da vi na to ne možete da

pristanete? Samo mi kažite, "jeste", "nije" i meni je dovoljno. Vi kažete da ovo nije istina. Nema problema, samo kažite da nije istina, ako nije istina.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Istina je da sam to izjavio, a nije istina da sam sa tim doveo sporazum u pitanje, jer sam tražio preciziranje sporazuma.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, istina je da ste to izjavili. Samo sam to hteo da čujem. E sad mi kažite ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Istina je da sam to izjavio, ali nije tačno da sam opstruirao, jer je sporazum ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dobro ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Potpisan.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dobro...

SUDIJA MEJ: Pustite svedoka da objasni. Da?

SVEDOK C-061: Ja sam prije potpisivanja sporazuma vrlo intenzivno, čak sam i davao vrlo oštre izjave u vezi tog sporazuma prije potpisivanja. Jedna od tih izjava bila je i u tom smislu. Čak su tu izjavu prenele i beogradske novine "Večernje novosti", izdanje za Beograd, ali je onda, čuo sam, Milošević insistirao da se izdanje za unutrašnjost baci u koš, jer to ne odgovara. Da ta izjava nije dobra.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nije dobra izjava da rušite odnose koje ste tek, tako osjetljive, počeli da gradite, je l' to tačno ili nije gospodine C-061?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nije bilo rušenja odnosa, nego građenje odnosa na tačno preciziranim osnovama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Upravo ste rekli da ne možete da dozvolite ekonomsku zavisnost od Hrvatske takvim sporazumom i da ste dali takvu izjavu.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam dao takvu izjavu u smislu da sam tražio tačno preciziranje odnosa. Znači u ovim sektorima o kojima sam govorio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste dali takvu izjavu u smislu u kojem ste je dali.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U smislu mjerljivih odnosa između Krajine i Hrvatske.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dobro ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U tim sektorima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U smislu da nećete nikakvu ekonomsku zavisnost sa Hrvatskom. To je taj smisao. A to merljivi ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Kako nećemo zajedno ako je jedinstven energetska sistem i jedinstveni vodovod, to je znači jedinstveno. Samo da se zna tačno šta kome pripada i gde se šta raspodeljuje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa vi ste bili protiv, a uzimate za argument da je sporazum ipak potpisan. Pa sporazum je ipak potpisan, uprkos vašem protivljenju, je l' to tačno ili ne gospodine C-061?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne, sporazum je potpisan, jer sam se ja složio sa tim, ali nisam išao na potpisivanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro recite mi molim vas, da li je tačno da ste to isto šta ste sad rekli da ste izjavili na vladi, ponovili gotovo istim rečima na skupštini u Vukovaru posle toga, tražeći nove korekcije i preformulacije, a onda ste sporazum koji je usvojen na sednici vlade i dvotećinskom većinom na sednici skupštine od 1. decembra 1994. godine, odbili da potpišete, odnosno odbili da prisustvujete potpisivanju? Je l' tako ili nije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Vi ste sad tu rekli nekoliko stvari. Ja bih vas molio jednu po jednu da me pitate.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro. Taj svoj stav protiv ponovili ste i na Skupštini, je l' tako?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Moj stav za ponovio sam i na skupštini, tako je sporazum prihvaćen od strane skupštine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa vi ste tražili nove promene, nove preformulacije, a na skupštini i na vladi je utvrđen stav protiv vašeg stava.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Početkom 1995. godine, povodom razgovora o novom mandatu, odnosno Hrvatske o ukidanju dotadašnjeg mandata

mirovnih snaga Ujedinjenih nacija, nastala je diskusija o tom sporazumu kada je on zamrznut dok se ne reši taj politički spor. To je dugo pitanje i ono se dešavalo kasnije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, to je tačno, ali opet govorite u polu-istinama i izvrćete činjenice. Kada je potpisan, molim vas recite mi precizno je li i ovo tačno. Meni je dovoljno kada kažete da nije. Meni ne smeta. Ne treba mi vaša potvrda nečega šta postoji jasan dokaz. Dakle, da li je tačno da kada je potpisan sporazum, gde vi niste hteli da idete iz protesta i praveći sebi reklamu, kad je potpisan sporazum, vi ste tada sa svojim SDS-om Krajine odlučili da pokrenete inicijativu kod vlade i preko skupštine da se hitno zamrzne ekonomski sporazum sa Hrvatskom. Da li je to opet vaša samovolja za koju vi tvrdite da ste hteli, uporedo tvrdite kako ste hteli da Krajine bude deo Hrvatske.

SUDIJA MEJ: Svedok ne može da odgovara na ovakvu vrstu pitanja. Koje je pitanje? Postavite kratko pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kada je sporazum potpisan, vi ste sa svojom strankom SDS Krajine pokrenuli inicijativu, odlučili ste da pokrenete inicijativu kod Vlade RSK-a i preko Skupštine RSK-a da se hitno zamrzne ekonomski sporazum sa Hrvatskom. Dakle, tek potpisani sporazum, kome ste se protivili, onda inicijativa da se on zamrzne. Je l' tako ili nije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam o tome već rekao da je to nastalo kasnije, pod drugim okolnostima i iz drugih razloga. Znači bila je reč o tome da Hrvatska suspenduje, znači ne dozvoljava više produženje mandata mirovnih snaga Ujedinjenih nacija i to je bila reakcija, znači suspendovanje, zamrzavanje ekonomskog sporazuma sa Hrvatskom je bilo izazvano tom odlukom Hrvatske Vlade, odnosno prioritet je bio da se politički riješe ti odnosi. Znači to je Hrvatska na taj način isprovocirala ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, znači to sad nije Beograd naredio, nego je kriva hrvatska vlada. Dobro je da ima u nečemu da nije baš Beograd proizveo, a molim vas, znači vaš taj stav da se zamrzne sporazum, bio je reakcija na to što hrvatska vlada nije htela da produži mandat Ujedinjenih nacija?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa što to nije palo nekome drugom na pamet? Zašto ste vi morali da budete veći katolik od Pape? Kako to nije palo Mikeliću na pamet da zamrzava sporazum ili drugome, nego opet vama, koji ste se protivili tom sporazumu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Rekao sam prvo da se nisam protivio sporazumu. Rekao sam pod kojim okolnostima je došlo do inicijative da se sporazum zamrzne dok se ne riješi taj prioritetni politički problem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, znači govorili ste protiv sporazuma, jer je taj sporazum ono što čini Krajinu ekonomski zavisnu od Hrvatske. Niste hteli da prisustvujete potpisivanju. Kad je konačno potpisan, onda ste tražili da se zamrzne i sad kažete da ste bili za sporazum. Jesam li vas dobro razumeo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Vrlo sam precizno, časní Sude o tome govorio. Da li je potrebno da ponovo govorim o tome?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nije potrebno.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Obraćam se časnom Sudu, a ne vama.

SUDIJA MEJ: Da, da, nema potrebe da ponovo o tome govorite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li se sećate da je taj isti Mikelić nakon dramatičnih događaja u Zapadnoj Slavoniji na Skupštini Republike Srpske Krajine upravo ukazivao na sve propuste koje je učinilo državno i vojno rukovodstvo i posebno ukazao da su vojne granice 1.600 kilometara i da nema te snage koja može te granice da brani, pa ste onda vi po hitnom postupku nad ...

SUDIJA MEJ: Molim vas jedno po jedno pitanje. Svedok ne može da odgovara na ovu gomilu pitanja. Dakle šta se tvrdi, da je Mikelić na Skupštini ukazao na neuspeh i propuste i rekao je da nema te sile koja može da odbrani granice. Da li je to tačno? Da li je on to rekao?

SVEDOK C-06: Ja se sjećam, znači, Skupštine između 18. i 20. maja 1995. godine na kojoj je Mikelić iznosio kritiku, ali ona se odnosila na zatvaranje autoputa kod Okučana, znači optuživao je direktno i Martića i neke ljude iz Zapadne Slavonije, da su oni prouzrokovali intervenciju Hrvatske koja se zvala "Bljesak", na području Zapadne Slavonije, zato što su Martić i jedna

grupa koju je Mikelić pominjao, blokirala autoput kod Okučana, naime autoput koji je sporazumom sa Hrvatskom bio otvoren.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li Mikelić postigao sporazum o otvaranju autoputa?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je isto jedan deo ekonomskog sporazuma sa Hrvatskom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste. A vi ste zatvorili autoput za inat.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja govorim ko je zatvorio autoput.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ko je zatvorio autoput, ako niste vi?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Mislite ja lično?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi lično i predstavnici vaše stranke na čijem ste čelu.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja nisam imao stranku, niti jaku, niti ne znam koliko je članova bilo u Zapadnoj Slavoniji u SDS-u Krajine. Ja sam u to vrijeme bio ministar spoljnih poslova. Tamo je incident izazvala grupa iz Okučana i milicija i Martić koji je narijedio da se autoput zatvori.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To takođe nije istina i vi govorite samo ono šta vama odgovara. Ali da postavim drugi deo ovog pitanja. Da li je tačno da ste vi tada po hitnom postupku, na dnevni red Skupštine Krajine u Borovu Selu stavili odluku o ujedinjenju Republike Srpske Krajine i Republike Srpske? Je li tačno to? Samo mi kažite jeste ili nije. Molim vas ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nije po hitnom ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nemojte mi odgovarati na pitanje koje ne postavljam.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nije po hitnom, nego stavili smo je na zahtev episkopa Srpske pravoslavne crkve i na zahtev Karadžića, Krajišnika i Jovice Stanišića.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači niste vi stavili, je l' tako?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Mi smo je stavili na inicijativu i na traženje tri episkopa Srpske pravoslavne crkve koji su došli 16. maja u Knin i ispred

sabora Srpske pravoslavne crkve, koji je u to vreme zasedao u Beogradu, da traže ujedinjenje Republike Srpske i Republike Srpske Krajine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro da li je tačno da ste tada prihvatili i da budete na čelu odbora za izradu novog Ustava zajedničke države Republike Srpske Krajine i Republike Srpske, iako ste vrlo dobro znali da se takvom postupku vrlo kategorično protivi zvanični Beograd i ja lično?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam prihvatio da budem član komisije koja će raditi na tome iz određenih političkih razloga koje mogu Sudu da objasnim ako je potrebno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato bilo koliko smo mi kategorički bili protiv jednog takvog potpuno nepromišljenog postupka?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja od vas o tome nisam čuo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa to je bilo ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Slušao sam od drugih.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Ovo drugo sve šta ste ispričali ste čuli samo od mene. Dobro, odlično. Onda sve šta ste čuli od drugih možemo da eliminišemo. A da li je tačno ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Krajišnik i Karadžić su govorili da u tom trenutku vi to ne dozvoljavate, a da to treba učiniti, pa onda uticati da se to relaizuje i tako dalje ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno, a da li je tačno da od tog hitnog ujedinjenja Republike Srpske Krajine i Republike Srpske nije bilo ništa, a da biste zavarali javnost i Srbe u Krajini, vi ste napravili neke polazne osnove buduće zajedničke države, zajedno sa Biljanom Plavšić, je l' tako? Vas dvoje: vi u ime Republike Srpske Krajine, a ona u ime Republike Srpske, je l' tako?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Radovan Karadžić je na sastanku u Bjeljini, znači na drugom sastanku na teritoriji Republike Srpske na kome se o tome razgovaralo, rekao da za to sad nije vreme i rekao je on, insistirao prije toga da se to što prije realizuje, a gospođa Plavšić je na tom sastanku u Bjeljini rekla: "Pa Bože, pa toliko smo se puta krstili za srećan početak rada na ujedinjenja, a sada da se ne može realizovati". Naime, radi se o sledećem; Karadžić i Krajišnik su plan o ujedinjenju su koristili isključivo kao vrstu prijatnje da bi

realizovali svoje političke ciljeve unutar Bosne i Hercegovine, odnosno kako je to Nikola Koljević precizno rekao, Nikola Koljević je bio član komisije koja je radila na ujedinjenju u Banja Luci i rekao je sledeće "Milane, ovo je paradoks. Mi se sa vama ujedinjujemo, a u koaliciji smo sa Hrvatima".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Ja mislim da nije nužno da bude-mo na zatvorenoj sednici gospodine Mej.

SUDIJA MEJ: U redu.

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Govorili smo o pitanju političkog statu-sa Srba u Krajini, Srba u Republici Srpskoj i tako dalje. Mislim da možemo, sada u otvorenoj sednici, da dobijemo odgovore na neka pitanja koja se tiču Deklaracije donete na saboru održanom u Srbu 25. jula 1990. godine. Molim vas, recite mi svoje mišljenje o toj Deklaraciji.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U kom smislu tražite mišljenje?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U kom smislu tražite mišljenje, šta konkretno tražite?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa vi ste mnogo kontradiktornih stvari rekli. Interesuje me da li se vi slažete sa sadržinom te Deklaracije.

SUDIJA MEJ: To je ono šta vi kažete, gospodine Miloševiću, to su vaši ko-mentari na svedočenje, a to nije ni od kakve koristi bilo kome. Vi to radite radi vlastitih interesa, ali to ne koristi Pretresnom veću i ne pomažete nam na taj način, a takođe nije ni fer prema svedoku. I sada, šta u stvari hoćete da ga pitate? Postavite konkretno pitanje umesto da uopšteno govorite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Šta to nije fer prema svedoku?

SUDIJA MEJ: Nije fer iznositi ovakve uopštene tvrdnje i široke navode da je to u kontradikciji sa onim šta je on rekao. Dakle, morate da ukažete na kon-tradikciju. Vi naravno, imate pravo da mu postavite takva pitanja, ali to mo-ra da bude konkretno, ne može da bude uopšteno. I nemojte, molim vas, da

komentarišete dokaze, ne možete samo da kažete: "Vi ste rekli mnogo toga šta je kontradiktorno". A sad postavite neko konkretno pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, zaboravite onda šta je rekao kontradiktorno. Moje konkretno pitanje je da li se vi slažete, evo sada kada uzmete i pročitate ovu Deklaraciju iz Srba, da li se vi slažete sa tim tekstom ili ne?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam se u to vrijeme sa tim tekstom složio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a sada? Danas? U to ste se vreme složili, a da li se danas slažete sa tim tekstom?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Danas su druge političke okolnosti i imamo jedno iskustvo sa puno grešaka i političkih promašaja. Međutim, sam po sebi, taj tekst deklaracije u to vrijeme i u tim okolnostima je mogao proizvesti dobar politički učinak da nije bilo kasnijih zloupotreba i insistiranja sa vaše strane na jednom političkom procesu za koga ste govorili da je legalan, a u stvari je izazvao međunacionalne diobe i sukobe.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, to smo već juče čuli. Pošto ste vi objasnili, i to sam vam pitanje juče postavio, dakle, da nije nasilna secesija pojedinih republika izazvala građanski rat u Jugoslaviji, i nije dejstvo spoljnih faktora koji su vodili rat protiv Jugoslavije proizvelo taj rat protiv Jugoslavije, nego je to posledica prava na samoopredjeljenje, je l' tako? Rat je izazvalo pravo na samoopredeljenje?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je bilo vaše obrazloženje, a rat ste izazvali vi, zloupotrebljavajući to pravo na samoopredeljenje i kompromitujući ga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, molim vas, vi kažete da iz sadašnjeg ugla ovo Deklaraciju ne biste sada podržali, je li tako? Jesam li vas dobro razumeo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Mislio sam na određene političke procese koji su proizašli nakon te deklaracije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, recite mi molim vas, evo pročitacu vam, vi ste tako napisali tada: "Polazeći od univerzalnih principa, odnosno od univerzalnog principa o pravu naroda na samoopredeljenje uključujući i pravo na otcepljenje, te polazeći od postojećih normi u Ustavu SFRJ

i Ustavu SRH”, Socijalističke Republike Hrvatske, “a posredno i od odredbe Ustava Socijalističke Republike Hrvatske da je Hrvatska država i srpskog naroda u Hrvatskoj, a radi zaštite svoje nacionalne suverenosti i slobode, srpski narod koji živi na istorijskim teritorijama objedinjenim sadašnjim granicama Hrvatske donosi i objavljuje” i tako dalje. Šta tu ima gospodine, Krocija 061, šta nije časno, šta nije pošteno, šta nije principijelno? Šta tu ima šta nije principijelno? Šta tu ima šta nije politički ispravno i šta nije pošteno?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U tom delu teksta koji ste pročitali o samoopredjeljenju?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa mogu da vam pročitam celu Deklaraciju.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pravo na samoopredjeljenje trebalo je realizovati u okviru republika u kojima su narodi živeli. To bi bilo rješenje koje ne bi izazivalo sukobe.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to je znači vaše sadašnje tumačenje?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Sadašnje moje mišljenje, posle svega što se desilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sadašnje vaše mišljenje. E ja ću vam posle, ne znam gde mi je to sad u beleškama, posle ću vam naći da je upravo o rešavanju na miran način raspravljalo i Predsedništvo SFRJ tadašnje, i to u punom sastavu, i uz prisustvo svih predsednika republika, na isti ovaj način, a onda ću vam postaviti druga pitanja. Ali da vidimo, da se držimo još ove Deklaracije. Da li je vama poznato, pre nego što vam citiram ponovo jedan deo iz ove Deklaracije, da li vam je poznato da je u svim ustavima Hrvatske, do tih promena kada je došla HDZ na vlast 1990. godine, da je u svim ustavima Hrvatske srpski narod u Hrvatskoj bio tretiran kao ravnopravan konstitutivni narod? Da li je vama to poznato?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da su se Hrvati, Srbi i Slovenci koji su živeli u Austrougarskoj (Austro-Hungary) posle, Prvog svetskog rata povezali u jednu državu sa Srbijom koja je bila na strani pobedničkoj u tom Prvom svetskom ratu, a Hrvati, Srbi i Slovenci, ostali Južni Sloveni na tom prostoru na strani Austrougarske? Je li tako bilo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam o mojim istorijskim saznanjima već govorio pred ovim sudom u vezi konstituisanja države Srba, Hrvata i Slovenaca, odnosno Kraljevine Jugoslavije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa su posle ti Srbi koji su se zajedno sa Hrvatima i Slovencima na prostorima bivše Austrougarske ujedinili sa Srbijom, posle su oni imali da budu izbačeni i kao narod i kao ljudi, zato što postoji Srbija koja je postojala i pre Prvog svetskog rata, kao da oni nisu postojali pre Prvog svetskog rata kao narod na tim prostorima. Je li to tako?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je bio spor unutar Hrvatske, između političkih prijedstavnika srpskog naroda i HDZ-a, odnosno novouspostavljene hrvatske vlasti i Srba oko položaja srpskog naroda u Republici Hrvatskoj. To je bio spor, to je bilo sporno u to vrijeme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne pitam vas ja za ...

SUDIJA MEJ: O kom vremenskom periodu govorite? O kojem se vremenskom periodu radi? Neka uđe u zapisnik da sam ja postavio pitanje o kom vremenskom periodu se radi. Možda bi svedok mogao da nam pomogne. Tišina, gospodine Miloševiću.

SVEDOK C-061: Gospodin Milošević se osvrnuo i napravio istorijski osvrt na konstituisanje prve države 1918. godine, države Srba, Hrvata i Slovenaca ujedinjenjem Srbije sa državom Slovenaca, Hrvata i Srba sa nekadašnjeg prostora Austrougarske. To je jedna tema. Druga tema su bili događaji 1990. godine.

prevodioci: Samo malo sporije, molim vas.

SVEDOK C-061: Izvinjavam se.

SUDIJA MEJ: Dakle, govorimo o 1918. godini. Gospodine Miloševiću, to nam nije ni od kakve pomoći. Dakle, pređite na neke savremenije teme, molim vas, ako želite uopšte da nastavimo ovako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, pomenuo sam samo uzgred 1918. godinu u jednoj složenoj rečenici u mom obraćanju svedoku, a moje pitanje ...

SUDIJA MEJ: Idemo dalje onda, idemo dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Prema tome, nije sporno da je u svim ustavima do 1990. godine, do dolaska HDZ-a, srpski narod bio ravnopravan, konstitutivni narod u Hrvatskoj i da je Hrvatska bila definisana kao država hrvatskog naroda, srpskog naroda i ostalih koji u njoj žive. Je l' tako bilo, gospodine C-061?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je, o tome sam već govorio više puta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Prema tome, nije reč o dnevnom nekom tek tako političkom konfliktu između HDZ-a i srpskih predstavnika 1990. godine, nego se radi o ukidanju statusa naroda Srbima u Hrvatskoj, koji su ga imali i pre nego što je Hrvatska postojala?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam o tome govorio već i da ponovim, to jeste bila tema i predmet političkog sukoba 1990. godine između predstavnika srpskog naroda, političkih prijedstavnika srpskog naroda i nove hrvatske vlasti, novouspostavljene hrvatske vlasti, odnosno HDZ-a. U taj politički sukob ste se vi umiješali na način na koji sam ja to već govorio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To šta ste vi govorili nije tačno, ali se vraćamo na ovu Deklaraciju koje se sada odričete. Pročitacu vam još jedan pasus.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, možda će vam pomoći, radi se o dokaznom predmetu 351, tabulator 10, to je Deklaracija iz Srba.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovaj gore deo koji sam pročitao, poziva se na činjenicu, čak se poziva na Ustav Hrvatske koji definiše Hrvatsku kao državu i srpskog naroda, a onda kaže u samoj Deklaraciji: "U granicama Socijalističke Republike Hrvatske koja je država i srpskog naroda koji živi u Socijalističkoj Republici Hrvatskoj, srpski narod na osnovu svojih geografskih, istorijskih, društvenih i kulturnih osobenosti je suveren narod sa svim pravima koja sadržava suverenitet naroda". Šta imate vi protiv takvog stava? Je li to pošten stav?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je u to vrijeme bio pošten stav i za njega smo se borili. To je pošten stav i sa gledišta analize ustava i položaja srpskog naroda u Hrvatskoj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa jedan principijelan stav ili je principijelan ili je neprincipijelan. Ne može u to vreme da bude, pa da vam sada više nije. A molim vas, da li je ovo što vam sad citiram... Evo citiraću vam još jedan pasus: "Ne može se bez učešća srpskog naroda u Hrvatskoj birati oblik jugoslovenskog zajedništva, a to naročito vredi za situaciju otcepljenja. Otcepljuju se narodi, a ne države". Je li to istinit stav, gospodine C-061?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To stoji u deklaraciji. To je bila istina u to vreme. Ja sam govorio da su u to vrijeme bile dve opcije, jedna za jugoslovensku federaciju i ostanak koju ste zastupali vi, Socijalistička partija i Srbija, i druga za konfederaciju i nezavisnost koju je zastupala HDZ, Hrvatska i Franjo Tuđman i da smo se između ta dva stava u toj deklaraciji opredijelili, odnosno prihvatili opciju koja je bila plasirana iz Srbije. To je ta rečenica koju ste pročitali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ja ne znam da li ste prihvatili opciju. Onda nam samo služi na čast da ste prihvatili opciju koja je bila stav Srbije, jer je stav Srbije da su narodi ravnopravni, da su se narodi udružili koristeći svoje pravo na samoopredeljenje u Jugoslaviju, nije nikakva izmišljotina režima nego istorijska činjenica i ona je sadržana u svim ustavima Jugoslavije do tada, da su se narodi udružili.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Prevideli smo jednu činjenicu, da narodi svoja prava i ravnopravnost ostvaruju u republikama u kojima žive, a u SFRJ preko svojih republika. To smo previdjeli u tom trenutku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Niste vi ništa prevideli, jer vi to ne razumete, vi se sada iz straha odričete veoma principijelnih stavova koje ste onda imali, a ja mislim da ...

SUDIJA MEJ: Samo trenutak, samo trenutak. Tvrdi se da reagujete na ovaj način iz straha i da se odričete principa u koje ste verovali tada u to vreme. Mislim da vam treba da se da prilika da se osvrnete na to.

SVEDOK C-061: Ne odričem se iz straha, već iz shvatanja da je takvo zastupanje stavova o podeli naroda i podjeli države na etničkom principu bio osnovni uzrok sukoba i što je to bila pretpostavka, pokazalo se da je to bila pretpostavka za otpočinjanje etničkog sukoba na prostoru bivše Jugoslavije, što je donelo strahote i razaranja i nesreće.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa zar nije upravo stav Srbije i moj lični stav bio, ne da se narodi dele, nego da ostanu zajedno, da se sačuva Jugoslavija? I upravo tu i jeste poenta tvrdnje da samo ako se sačuva Jugoslavija, srpski narod ostaje da živi u jednoj državi. Jer je stvaranjem te države 1918. godine počeo je da živi u jednoj državi, iako je bio na mnogo teritorija u toj državi postavljen.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Vi ste zastupali ideju da se Jugoslavija sačuva samoopredjeljenjem naroda, a samoopredjeljenje bi se vršilo po republikama. Znači, da bi se za Jugoslaviju mogle izjasniti republike koje su za Jugoslaviju, ali i narodi, odnosno dijelovi republika, drugih republika koje nisu za takvu Jugoslaviju za kakvu ste se vi zalagali. I to je prouzrokovalo sukob, to je prouzrokovalo rat.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dajte molim vas, dajte molim vas da pogledamo činjenice. A besmisleno je da stalno ponavljate tu jednu te istu lekciju kako se Srbija i ja lično, kako smo se zalagali za deljenje. Pa da smo se zalagali za deljenje, valjda ne bi Srbija ostala sa nepromenjenom etničkom strukturom svih ovih 10 godina. Naprotiv, zalagali smo se za jedinstvo i za Jugoslaviju, a upravo ova deklaracija koje se vi sada odričete, a koja je jedan pošten i principijelan prilaz, upravo je vašim potezima degradirana. A evo kojim potezom pre svega, vi ste 28. februara 1991. godine doneli odluku umesto, znači, jednog ovakvog političkog prilaza i političkog rešavanja, doneli odluku, samovoljno o prisajedinjenju SAO Krajine Republici Srbiji, iako se tome suprostavljao Beograd i Srbija i ja lično, jer to nije bio način da se rešavaju ova principijelna pitanja. Vi ste stvari razumeli na jedan potpuno naopak način koji sad pokušavate da imputirate svojim saradnicima i svim vladama Krajine i svim ljudima koji stradali tamo ...

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, ranije vam je već rečeno da govori nisu pitanja. Sad smo čuli govor koji je trajao minutu i po, a sada ćemo da pređemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

sekretar: Sad smo na privatnoj sednici.

SUDIJA MEJ: Trenutak, gospodine Miloševiću. Gospodine C-061, verovatno smo detaljno o ovome razgovarali, ali ukoliko vi želite da dodate još nešto u vezi onoga šta je optuženi tvrdio u zadnjih minut i po, možete a posebno sa odlukom od 28. februara 1991. godine.

SVEDOK C-061: 28. februara 1991. godine, Srpsko nacionalno vijeće i Izvršno vijeće SAO Krajine usvojili su rezoluciju o razdruživanju SAO Krajine od Republike Hrvatske. To je bila reakcija ne predhodno donešenju odluku Republike Hrvatske od 20. februara o razdruživanju Republike Hrvatske od Jugoslavije. A to je sledilo, usledilo nakon... A to je sledilo logici političkoj zalaganju Miloševića i Srbije da narodi imaju pravo na samoopredeljenje i to je sledilo nakon prikazivanja filma o Špegelju i jedne kampanje u kojoj su Srbi u Krajini shvatili da im je vlada Hrvatske neprijatelj. Odluka o prisajedinjenju Srbiji donešena je 1. aprila, a između toga, 16. marta 1991. godine, po zahtevu Slobodana Miloševića, upućenog meni lično telefonom da podržimo Jugoslaviju, Izvršno vijeće SAO Krajine je donijelo odluku o odvajanju iz Republike Hrvatske i uputila predlog te odluke opštinama na usvajanje i skupštine opština su nakon toga donosile odluke o odvajanju od Republike Hrvatske. Znači to je sve sledilo... Zato kažem da je odredba iz deklaracije koja se ugledala na politički stav Srbije koji je kasnije i Slobodan Milošević podržavao i meni lično govorio da je taj stav legalan i ispravan i da će i nas štiti, to naše pravo na samoopredjeljenje naroda. Znači takav njegov stav, takvi njegovi zahtevi i pružanje takvih garancija su prouzrokovali donošenje takvih odluka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, zar nije moje javno zalaganje, to šta kažete da sam vam telefonom rekao, bilo na svim televizijama, novinama i svuda, upravo to da se zalažemo za očuvanje Jugoslavije ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa rekli ste ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa prema tome i da li sam sa vama razgovarao o tome, šta uopšte nije bitno i da li sam razgovarao, razgovarao sam sa milionima građana, posredstvom televizije i zalagao se za očuvanje Jugoslavije.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ali nakon toga davali ste kontradiktornu izjavu. Nakon tog razgovora sa mnom, rekli ste da Jugoslavija ne funkcioniše ili da je nema. U tom smislu ste rekli, tako da ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To šta nešto funkcioniše ili ne funkcioniše, to ne znam na šta vi ciljate sad, ali nigde, ni u jednoj mojoj izjavi, ni u jednom mom političkom nastupu, ne postoji ni jedno drugo zalaganje, nego zalaganje za očuvanje Jugoslavije. Je l' vam to poznato?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: I da narodi imaju pravo na samoopredjeljenje i da srpski narod ima pravo da ostane u jednoj državi, da srpski narod ne može da živi u četiri države, znači u jednoj državi, da konfederacija nije država, već samo federacija. Znači da srpski narod, vaše zalaganje je bilo da srpski narod ostane u državi koju ste vi stvarali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nemojte vi da izvlačite zaključak iz mojih izlaganja. Moja su izlaganja sva javna i nemojte mi izvlačiti iz konteksta pojedinu rečenicu. I ova druga strana se opekla kad je izvukla iz konteksta govor u Kosovu Polju (Fushe Kosove), pa eno ga sad se štampa u jedno 50 zemalja, na sramotu upravo ove institucije ...

SUDIJA MEJ: To nema nikakve veze sa ovim svedokom. Nikakve veze gospodine Miloševiću. U čemu je poenta?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zar nije jasno bilo da je jedna stvar jedan principijelan odnos u vezi sa pravom na samoopredeljenje i principijelan odnos za očuvanje Jugoslavije, da je to jedna stvar, a da je potpuno suprotno ova vaša suluda odluka o prisajedinjenju SAO Krajine Republici Srbiji? I znate dobro da se Srbija tome protivila, da sam se ja lično tome protivio i govorio vam da je to suludo. Kako možete da takvu svoju odluku obrazložite našim stavom da se treba da sačuva Jugoslavija? Našim zalaganjem za Jugoslaviju.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa vaše zalaganje je bilo da se očuva Jugoslavija od onih naroda koji to žele, znači od srpskog naroda bez obzira gdje on živi na području Jugoslavije ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dozvolite mi ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: I to je izraz vaše politike, u stvari šta ste vi, za šta ste se vi zalagali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sada ste rekli jednu tačnu rečenicu: "sačuvati Jugoslaviju, jer je ona u najboljem interesu svih južnoslovenskih naroda", naravno pod uslovom da i ti narodi to žele. Jer kako bi inače postojalo

pravo naroda na samoopredeljenje ako bi neko na silu neki narod naterivao da ostane u nekoj državi?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa u tome i jeste suština što ste vi zalagali da drugi narodi ne moraju da ostanu u Jugoslaviji, odnosno državi koju ste vi gradili, već da srpski narod mora i da ima pravo i hoće da ostane u toj državi, u toj Jugoslaviji, odnosno toj državi za koju ste se vi zalagali ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: I koju ste gradili. I meni ste govorili bezbroj puta da će to pravo naroda, srpskog naroda u Hrvatskoj, odnosno SAO Krajini da ostane u Srbiji, biti zaštićeno od strane Jugoslovenske narodne armije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, vi sad tvrdite da ste vi na silu želeli da ostanete u Jugoslaviji, jer sam vam ja rekao da morate da ostanete u Jugoslaviji.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa vi ste rekli da je to naše pravo i da će JNA štiti to naše pravo i da je to legalno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Doći ćemo i na vaš i na moj odnos sa JNA i to na bazi ovih dokumenata koji su prilično nesmotreno ovde ovako izloženi i koji pokazuju mnogo toga šta ne žele da pokažu. Doći ćemo i na taj odnos. JNA je bila jugoslovenska vojska, je l' tako gospodine C-061?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: JNA su bile oružane snage SFRJ.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: JNA je štitila sve jugoslovenske narode gospodine C-061, a ne Srbe.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Kako je štitila, to se vidi po posledicama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa JNA je štitila sve jugoslovenske narode i nastojala da se međusobno ne pobiju ekstremisti, poput vas i HDZ-a. Je l' tako gospodine C-061?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: JNA je štitila srpski narod na taj način što je pravila zlo i nesreću Hrvatima i Muslimanima i kompromitovala ono za šta su Srbi mislili da imaju pravo, a to je pravo naroda na samoopredeljenje, što ste vi rekli da je ispravno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: JNA nije pravila zlo ni Hrvatima, ni Muslimanima. Zlo su pravili ekstremisti koje ste vi predvodili, a koje je JNA nastojala da pacifikuje i razdvoji ...

SUDIJA MEJ: Ne vjerujem da ima previše smisla u ovoj prepirci. To je samo prepirka i ništa više.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas samo ovo, da li je tačno da je Beograd bio kategorično protiv vaše odluke o prisajedinjenju Krajine Srbiji 1991. godine, koju ste doneli početkom 1991. godine, je l' tako ili nije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: 1. aprila ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: 'Ajde, 1. aprila.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: 1991. godine ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Vi ste lično bili protiv toga i zvali ste mene telefonom da se ta odluka ukine i da se izjasnimo za Jugoslaviju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Prema tome, vi ste uradili to protiv mog kategoričnog stava, protiv stava Srbije, a pripisujete tu svoju odluku o razdruživanju sa Hrvatskom i prisajedinjenju Srbiji, našem stavu, odnosno mojoj politici. Kako to možete da objasnite?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa tražili ste da to ne bude prisajedinjenje Srbiji, već da se izjasnimo da ostajemo u Jugoslaviji, koju drugi mogu da napuste ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro da li je ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Narodi, drugi narodi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li se vi sećate da se te 1991. godine vodio jedan čitav niz razgovora predsednika šest jugoslovenskih Republika. Jednom u Zagrebu, jednom u Sloveniji, na brdu kod Kranja, jednom u Splitu, ne u Zagrebu. Pa da, pre toga u Zagrebu, u Splitu, pa na Ohridu, u Makedoniji, pa u Sarajevu, pa u Beogradu, da se u svim gradovima vodili razgovori šest predsednika Republika. Na svih tih šest razgovora ja sam se zalagao za Jugoslaviju, je l' to poznato? Jesu li to neka tajna zalaganja?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Poznato je da ste se isključivo zalagali za federativno uređenje Jugoslavije, jer ste rekli da je to država, a da konfederacija nije država. Jedino početkom juna mjeseca prihvatili ste sporazum, odnosno predlog Izetbegovića i Gligorova o nekoj mešovitoj mogućnosti, inače svim ste se zalagali za ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jugoslaviju kao državu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tačno ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam vas čak i pitao "mogu li Srbija i Hrvatska biti u konfederaciji", vi ste rekli "ne, neka idu. Neću sa njima. Ja ću sa Grčkom (Greece)". Znači, vi ste isključivo branili u javnosti jedan stav da država Jugoslavija može biti samo federacija, po modelu kako ste je vi pravili, da tu državu mogu da sačinjavaju ne samo republike, već i narodi iz drugih Republika koje ne žele da ostanu u Jugoslaviji. To je bila vaša koncepcija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je vaša priča o mojoj koncepciji, a ne moja koncepcija, a ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To ste vi meni objašnjavali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A to... Ja ne znam... Iz onoga ako ste ovako na moje kategoričko protivljenje, koje ni sami ne odričete, donosili odluku da se otepite i prisajedinite Srbiji, pa to pripisujete mojoj politici, onda mogu da zamislim kakva iskrivljavanja možete za neka druga objašnjenja da dajete. Ali ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Evo, jeste li se protivili otcjepljenju, vi ste se protivili ...

prevodioci: Molim vas malo sporije.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Prvo, niste se protivili otcjepljenju Hrvatske, već ste se protivili da proglasimo prisajedinjenje Srbiji. Trebalo je reći da ostajemo u Jugoslaviji. Na tome ste insistirali i nakon vaših insistiranja, Krajina se i konstituisala kao federalna teritorija Jugoslavije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa sami ste rekli da sam govorio da treba podržati Jugoslaviju, a sad malo zakrivite pa onda kažete "onda smo mi

morali da ostanemo tako u Jugoslaviji". A govorio sam vam svima i govorio sam na televiziji, po novinama, po mitinzima podržavati Jugoslaviju.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ali takvu Jugoslaviju kakvu ste, o kakvoj ste vi govorili, takvu Jugoslaviju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas, pa zar niste maločas upravo rekli, tačno je i ja sam se zalagao za Jugoslaviju, za federaciju, ali kao razuman čovek, kao razuman čovek shvatio sam da, naravno, kompromise treba činiti. I sami ste rekli da sam prihvatio inicijativu Izetbegović - Gligorov, koja je bila za jednu vrlo labavu federaciju, ali ta labava federacija ipak bi bila država, a ne bi bio nikakav razjedinjeni zbir nezavisnih država. Labava federacija.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U tom trenutku Hrvatska je donela odluku o nezavisnosti, Slovenija je donijela odluku o nezavisnosti, vi ste imali raspoređenu Jugoslovensku narodnu armiju između Krajine i Hrvatske.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi pričate besmislice. Ja ne znam da li ja u stvari ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je stanje iz juna 1991. godine ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ja u stvari tračim vreme na jedno potpuno bezvredno svedočenje koje sama dokumenta potpuno demantuju. Samo je svedok vredan sa drugog stanovišta, pošto će poslužiti za utvrđivanje učesnika u lažnom svedočenju. I toga ima dovoljno u dokumentima. Da vas pitam molim vas da li je tačno, sličan događaj, da je rezultat vaše samovolje bila odluka da zajedno sa Anđelkom Grahovcem iz Banja Luke 27. juna 1991. godine sazovete zajedničku sednicu Skupštine SAO Krajine i Skupštinu Zajednica opština Bosanske Krajine i da na njoj usvojite Deklaraciju o ujedinjenju, je li tako?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je naša inicijativa politička, iz Knina i Banja Luke.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Iz Knina i Banja Luke i protiv ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U tom trenutku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, da ujedinite deo Bosne i Hercegovine i deo Hrvatske, vi koji ste, kako kažete, od samog početka bili da živite u Hrvatskoj i da vam je to bilo u srcu i u glavi, a ne na ustima, je li tako?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Taj događaj je iz 27. juna 1991. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste. Je li to bio izraz krajnje samovolje jednog ekstremiste kakav ste vi? Da ujedinjava delove dve Republike.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Šta je pitanje? Šta je pitanje?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa pitanje je, je li to bila vaša samovolja, koja, koja je proizvela razorne posledice za narod tog kraja, i jednog i drugog?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Prvo je 24. juna u Banja Luci potpisan sporazum o saradnji Vlade SAO Krajine i Izvršnog vijeća autonomne regije Bosanske Krajine. Nakon toga je došao prijedlog, a u kontekstu događaja koji su se u to vreme dešavali, da se te teritorije, znači SAO Krajina i Autonomna regija Bosanska Krajina i ujedine. Znači to je došlo, politički predlog koji smo usvojili i koji je izašao na zajedničku skupštinu u Bosanskom Grahovu 27. juna i većina poslanika obe skupštine je taj predlog usvojila. Međutim, na insistiranje Radovana Karadžića, on je čak toga dana zvao i Radoslava Brđanina, predsednika SDS-a za Bosansku Krajinu, da se poslanici vrate, da ponište taj sporazum, da ne može da se donese takva odluka. Poslanici iz Autonomne regije Bosanska Krajina, znači iz banjalučke regije, su se razbežali kućama da se ne bi vraćali da se poništi odluka. Znači to je bilo protivljenje Karadžiću toj ideji, zato ta ideja, odnosno odluka, nije ni realizovana, prema tome nije ni proizvela nikakve posledice.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako nije ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ona je proizvela posledice da ste vi insistirali da ja dođem u Beograd, da se sretnem sa Radovanom Karadžićem i da meni kažete vi i Radovan Karadžić da ta politička opcija ne važi u ovom trenutku, već ste mi onda rekli koja je druga politička opcija. Da će ...

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude.

SUDIJA MEJ: Da?

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, govorimo sada o dokumentu označenom tabulatorom 46 i 47 u registratoru kao dokazni predmet 352, a malo prije smo govorili takođe o dokaznom predmetu 352, ali tabulatorima 35 i 64 iz dokumenta, odnosno dokaznog predmeta 351.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Neverovatno je sa kakvom upornošću svaku vašu kardinalnu i ekstremističku aktivnost okrećete na svoju vodenicu, iako vas svi podaci demantuju. Molim vas, zašto upotrebljavate ...

SUDIJA MEJ: To je samo vaš komentar, koji nije na mestu. Imate li još pitanja ili ću ja da zaključim ovo ako budemo stalno slušali komentare ovakve vrste. Molim vas postavite svedoku pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Mogu li da pitam onda gospodine Mej, kako to, kakav je to izraz “došlo je do predloga” i tako dalje. Nije došlo do predloga. Vi ste bili nosilac predloga. Glavni protogonista te sulude ideje. Nije došlo do predloga. Vi ste pokrenuli, vi ste organizovali i vi ste napravili haos u Krajini i jednoj i drugoj i bosanskoj i SAO Krajini, o ujedinjenju. Je li tačno ili nije ...

SUDIJA MEJ: Pustite sada, samo trenutak. Pustite svedoka da odgovori na pitanje. Gospodine C-061 sada je rečeno da to nije bio nikakav prijedlog, već da je to bila vaša ideja. Želite li da odgovorite?

SVEDOK C-061: Da, želim. Ideja je došla od Borivoja Rašua i ja sam je usvojio i usvojio je Anđelko Grahovac i usvojili su je većina poslanika obe skupštine i ja sam se za nju javno zalagao i ona je tako prošla. Međutim, ona nije realizovana, jer je mene Slobodan Milošević pozvao u Beograd, da mi preko Radovana Karadžića kaže da postoji drugi plan za Bosnu i Hercegovinu, a ne taj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ćemo da budemo... Dobro, ovaj izgleda Borivoje Rašuo, vaš lični prijatelj i politički savetnik vam je inicijator svih vaših ideja. On je neki vaš *alter ego*, koliko ja razumem, je l' to tako?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne znam šta znači *alter ego*.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Drugo ja.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam rekao da je on imao politički uticaj na mene do 1994. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, pošto ste studirali jednu struku koja bi trebalo da zna nešto malo latinskog, da li možda znate latinsku poslovicu *verba volant, scripta manent*. Da li znate šta to znači?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ako nešto želite, recite na srpskom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa to znači: reči lete, a ono šta je zapisano ostaje. U svemu šta piše je u kontradikciji sa ovim šta vi danas pričate. Je l' vam jasno to?

SUDIJA MEJ: Ponovo komentar literarne prirode. Krenimo dalje, molim vas.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja sam vrlo zadovoljan gospodine Mej vašim komentarom, odnosno zadovoljan sam što vi komentarišete poslovicu, jer kad bi komentarisao gospodin Najs (Nice), onda bi komentar bio prilično primitivan, kao što je bio prošli put za jednu srpsku poslovicu. Da li se sećate, pošto kažete da nije sprovedena odluka, da sam ja bio protiv toga, jer je bila suluda, da je Radovan Karadžić bio protiv toga, jer je takođe bila suluda, da li se sećate da vam je u mom prisustvu Radovan Karadžić rekao da Srbi i Muslimani imaju odlične odnose, da vaša avantura ruši poverenje između Srba i Muslimana i da nanosi ogromnu štetu harmononiji postignutoj u Bosni i Hercegovini, jer su oni, posle višestranačkih izbora, imali veoma dobru saradnju, Kad kažem oni, mislim i na Hrvate i na Muslimane i na Srbe u Bosni i Hercegovini? Da li se sećate koliko vam je govorio o razarajućem efektu te vaše inicijative po međusobno poverenje između Srba i Muslimana, koje je on želeo da sačuva?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Vi ste me pozvali u Beograd da mi on saopšti da postoji drugi plan za Bosnu i da nije vreme za ujedinjenje dviju Krajina, već da treba sačekati da Alija Izetbegović napravi političku grešku. I tada će se on obračunati sa njim na svoj način. Rekao je da on Aliju Izetbegovića drži u malom džepu, to je i pokazivao i da se može obračunati u svako vreme sa njim, ali da sad nije trenutak da se to čini, već da treba sačekati da on napravi političku grešku. A onda će se obračunati na taj način što će stjerati i sabiti Muslimane u doline rijeka i objediniće sve teritorije srpske u Bosni i Hercegovini i pripojiće SAO Krajinu toj teritoriji. To mu je bio plan.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Samo mi molim vas ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je on meni govorio pred vama, a vi ste onda rekli "ne budi tvrdoglav" meni "i ne smjetaj Radovanu". Znači vi ste mene pozvali da mi on pred vama saopšti taj plan, koji ste vi zajedno valjda već pre toga smislili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, to je trebalo da bude moje sledeće pitanje, ali sami ste rekli. Hteo sam da vas pitam, naime, je l' to preda mnom rekao. To nije istina.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa zato ste me pozvali da mi on pred vama kaže to. Da bih ja video da se vi slažete ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: On je... Pa on je, i on i ja smo gospodine C-061, nastojali da vas ubedimo da dignete ruke od tog idiotskog plana, koji uznemirava celu Jugoslaviju, jer se pitanja moraju rešavati političkim sredstvima, a ne na takav način samovoljan i unilateralan način, a nikada vam preda mnom nije rekao da on drži Izetbegovića u malom džepu i da će da ih satera u doline reka i takve gluposti. To ste sve posle dodali i izmislili. Vi imate, izgleda, izuzetnu sposobnost da se služite poluistinama. Poluistina je gora od laži. On je vama rekao da odustanete ...

SUDIJA MEJ: Ja vas prekidam. Prekidam vaš govor. Gospodine C-061, sada je tu iznesena tvrdnja da ste vi to izmislili. Možete li da se na to ukratko osvrnete, molim vas.

SVEDOK C-061: Nije tačno da sam izmislio. Tačno je da sam od Slobodana Miloševića pozvan u Beograd da mi Radovan Karadžić saopšti pred njim, znači plan s kojim se on slaže, a on je bio sljedeći, da ono što smo mi radili u Bosanskom Grahovu ne može da se izvede u to vreme, da to nije vrijeme i da postoji drugi plan za Bosnu i Hercegovinu, odnosno ono šta sam već iznio da je Radovan kazao. I Milošević je rekao konstataciju, nakon što mi je Radovan Karadžić to izložio, da ne budem tvrdoglav, znači da se ne držim dalje svoga plana o ujedinjenju dve krajine i da ne smjetam Radovanu i nakon toga poslao nas je da to rešimo sa rukovodstvom SDS-a u Bosanskoj Krajini. Odnosno, tamo je Radoslav Brđanin u Čelincu organizovao sastanak ljudi iz Bosanske Krajine da bi to Radovan saopštio njima preda mnom.

SUDIJA MEJ: U redu. U redu. Vrijeme je za pauzu i to od 20 minuta.

(pauza)

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću i dalje smo na privatnoj raspravi. Izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ako mogu da vam postavim pitanje, pošto kažete... Evo da povežemo samo činjenice koje ste vi sami izgovorili. Kažete da, pošto je ta odluka poništena, ona nije proizvela posledice. Ako ta odluka nije proizvela posledice, zašto sam ja onda insistirao da zajedno sa Karadžićem idete u Bosansku Krajinu da smirite narod koji ste tako podigli i napravili haos u odnosima između Srba i Muslimana u Bosni. Je l' to za vas nije bila dovoljno velika posledica? Zašto ste išli onda? Zašto je bilo nužno da idete da ih smirujete kad to nije proizvelo posledice?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Prvo, deklaracija nije poništena. Ona nije realizovana, jer je postojao drugi plan o kome sam govorio i koji je Karadžić obrazlagao u Čelincu istoga dana ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nemojte ponavljati ta politička objašnjenja. Ja vas pitam za činjenice, a vi odgovarate političkim objašnjenjima koja sami izmišljate. Ja vas pitam o činjenicama.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne razumjem o čemu govorite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa pitam vas što sam se ja zalagao da idete tamo da zajedno smirite ljude ...

SUDIJA MEJ: Kako on može da kaže zašto ste vi nešto uradili. Ne može on to da kaže.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li sam vam rekao da idete tamo sa Karadžićem i da smirite ljude, da odustanete od te sulude ideje?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Rekli ste da idem sa Karadžićem u Čelinac i da se ljudima objasni zbog čega to nije vrijeme da se realizuje u tom trenutku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. 'Ajmo molim vas onda da samo sumiramo nekoliko stvari koje ste vi do sada ovde rekli. Dakle, rekli ste sa se se zalagali za mir i život u Hrvatskoj, ali ste proglasili ratno stanje, šta je činjenica. Protivili se Vensovom planu (Vance Plan), šta je činjenica. Odlučili o prisajedinjenju Krajine Srbiji, šta je činjenica. Odlučili o ujedinjenju Krajine i Bosanske Krajine, šta je činjenica. A ja i ostali koji smo bili protiv svih ovih

vaših poteza i postupaka koje sam sad nabrojao, samo neke, mi smo bili za rat. Imali smo neke tajne planove pod firmom Jugoslovenstva, je l' tako? Je l' to to šta vi tvrdite?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Molim vas jedno po jedno pitanje mi postavite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa evo nabrojao sam vam pitanja koja sam vam već postavio i dali mi odgovore.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam detaljno odgovorio o svim stvarima koja vi sada ovde iznosite. Vrlo precizno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dakle kako možete da objasnite tu kontradikciju?

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, vi sada pokušavate da preko svedoka da iznosete argumente svoje odbrane. On može samo da odgovara na pitanja koja se tiču činjenica. Dakle, ne može da odgovara na vaše argumente. Na nama je da dođemo do određenih zaključaka i da odlučimo. Dakle, ne možete na ovaj način da nastavite. Imate ograničeno vreme. Bilo bi bolje da pređete na nešto drugo, umesto da se prepirete, a možda ćete moći i ranije da završite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Mej, problem je u tome što kad pitam o činjenicama, svedok odgovara nekom naučenim političkim stavovima. Samo je u tome problem. Da li ste gledali, odnosno video sam da u ovoj knjizi Florens Artman (Florence Hartmann), to je portparol ovog nelegalnog Tužilaštva, koja je napisala protiv mene i u francuskom prevodu kaže "Milošević - dijagonala ludaka" (Milosevic, The Diagonal of a Lunatic), tako se zove knjiga. U toj knjizi kaže da ste vi napravili projekat o povezivanju teritorija pod kontrolom Srba u obe republike i da je to projekt koji sam ja već bio sprečio juna 1991. godine i da ste vi proglasili Republiku Srpsku Krajinu, želeći da budete izabrani za predsednika onda kada vam se u decembru 1991. godine učinilo da će Hrvatska biti priznata u svojim okvirima. Je l' to šta ona piše tačno ili nije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa ja sam precizno govorio ovde o toj političkoj ideji ujedinjenja dviju Krajina, SAO Krajine i Bosanske Krajine. Govorio sam ovde o proglašenju, čini mi se, Republike Srpske Krajine. Ako nisam, da kažem da sam 19. decembra izabran za predsednika Republike Srpske Kraji-

ne. Tačno je da sam podneo zahtev međunarodnoj zajednici za priznavanje Republike Srpske Krajine. Šta ste još nabrajali?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro recite mi, na primer, u vezi sa ovim sastankom 1. jula 1990. godine u Kninu, kad ste okupili predsednike opština Benkovac, Obrovac, Donji Lapac, Gračac, Korenicu i doneli odluku da se osnuje zajednica opština severne Dalmacije i Like, da li je ikakve veze, na primer, sa tim imala bilo kakva vlast iz Srbije ili Jugoslavije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Sad vi pominjete jedan sastanak koji se nije desio tog datuma, već drugoga i o kome je bilo diskusija, a to znači, početkom jula meseca 5. ili 6. Bila je diskusija o promjeni ustavnih amandmana, o donošenju, o predlogu, pardon, da kažem precizno, o predlogu ustavnih amandmana na Ustav Socijalističke Republike Hrvatske, koje je podnelo Predsedništvo Socijalističke Republike Hrvatske. To je bio taj sastanak. Znači zajednica opština je... Skupština opštine Knin je početkom juna pokrenula inicijativu za konstituisanje zajednice opština severne Dalmacije i Like. I to konstituisanje je počelo da se realizuje krajem juna, znači 27. juna je Skupština opštine Knin je donijela odluku, zatim opština Gračac, Lapac. Znači, to je bio proces stvaranja zajednice opština sjeverne Dalmacije i Like. I ja mislim da sam o tome precizno govorio i rekao sam da se ja u vezi toga nisam konsultovao ni sa kim iz Srbije, jer je to bila politička inicijativa moje Skupštine opštine Knin, radi, prvo je bilo, poboljšanja ekonomskog položaja te regije i afirmacije Knina kao sjedišta, a kasnije je postalo i instrument borbe za politička prva, onako kako je to tada tumačeno u to vreme od strane i SDS-a i ljudi i mene, koji su tu vodili zajednicu opština i Srpsku demokratsku stranku, odnosno o tome sam već precizno govorio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, znači niko iz Srbije sa tim nije imao nikakve veze. A da vas pitam sad ovim mitinzima svim mogućim, na kojima ste govorili, istupali i govorili to šta ste govorili. Da li je iko iz Srbije na vas vršio uticaj šta da govorite na tim mitinzima i kako da se postavljate? Evo, u toku čitave te 1990. godine.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Što se mene tiče, ja sam nastupao na mitinzima, u javnosti, u štampi, na sastancima. Ne znam na koje tačno mislite?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Evo ja... Moje pitanje je, je li vam neko iz Srbije sugerirao šta ćete da govorite po tim mitinzima?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam na tim mitinzima prvo zastupao program Srpske demokratske stranke, zatim političku inicijativu konstituisanja zajednice opština sjeverne Dalmacije i Like. Zatim govorio sam političkom rečnikom koji je u to vreme bio usvojen što se tiče terminologije oko pominjanja HDZ-a i hrvatske vlade, oko pominjanja istorijskih događaja. Što se tiče istorijskih događaja, pominjanja istorijskih događaja, posebno genocida, ustaša i ponavljali smo formulacije koje su u to vrijeme posebno bile plasirane iz štampe u Srbiji, televizije, što je bio rečnik... Usvojili smo rečnik tog vremena koji je plasiran iz Srbije. U tom smislu je, ako mislite na to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Da, ja sam vas pitao je li vam neko iz Srbije sugerirao šta ćete da govorite. Ja sam vas pitao, pa sam čuo jedno ovako prilično dugo objašnjenje o tome. Gospodine Mej, mislim da možemo da se vratimo na javnu sednicu. Ja zaista mislim da ne treba toliko da budemo na ovim zatvorenim sednicama.

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno da je Republika Srpska Krajina osnovala Državnu komisiju za ratne zločine i zločine genocida, čiji je predsednik bio magistar Mile Dakić?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Znam da se Dakić bavio nekim istorijskim činjenicama, a precizno da li je bio, da li je to bila državna komisija, ne mogu sad da se sjetim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznat njegov dopis od 30. septembra 1994. godine, dakle pretpostavljam da biste morali biti upoznati sa tim sobzirom na svoj posao, dopis kojim se obraćao Ministarstvu za pravosuđe i upravu Republike Srpske Krajine u Kninu i dostavio spisak utvrđenih počinilaca ratnih zločina i genocida u periodu od 1991. godine do kraja 1994. godine i u 72 tačke naveo imena počinilaca zločina nad stanovništvom Krajine i opise i zločina i žrtava? Da li znate nešto o tome? I da li znate da li su pravosudni organi Krajine pokrenuli ijedan postupak protiv lica koje je predsednik Komisije dostavio Ministarstvu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne sećam se tačno tog dokumenta. Znam da je bilo postupaka pravosudnih organa protiv počinilaca. O tome sam već govorio ono što sam znao, što sam se sjetio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, odgovorite mi na pitanje zašto izmišljate da ste od Dobrice Ćosića na nekom prijemu u Beogradu, decembra 1990. godine ili januara 1991. godine čuli kako Srpska Krajina i Bosanska Krajina treba da se ujedine i postanu sedma jugoslovenska republika?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam to čuo od akademika Raškovića koji je rekao da je to ideja Dobrice Ćosića. To je bilo prije decembra 1990. godine, znači to je bilo prije njegovog odlaska u Ameriku. I o tome je govorio i nakon dolaska iz Amerike. Znači, na taj način je govorio. To mi je Rašković rekao, da je to njemu rekao Dobrica Ćosić. I profesor Rašković je i te jeseni na mitinzima i zastupao tu tezu o ujedinjenju dviju Krajina

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Čak je to govorio figurativno, na figurativan način, da treba popiti Unu, znači na način da se ujedine Krajine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Maločas ste rekli, doduše to je bilo u zatvorenoj sednici, ali ne otkriva identitet svedoka, upravo ste rekli da je ideja bila vaša, odnosno onoga čoveka za koga smo utvrdili da je vaš *alter ego*. Pa kako sad to korespondira sa ovom vašom izjavom koju ste očigledno izmislili?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Do sada smo govorili o događajima i političkim idejama i iznošenim stavovima u jesen 1990. godine, a događaji o kojima smo govorili na privatnoj sednici bili su iz juna i jula 1991. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Naravno, juna i jula 1991. godine. A vi ste jednom rekli da ste januara 1991. godine čuli to od Dobrice Ćosića na nekom prijemu u Beogradu ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nisam tako rekao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa pogledajte malo vaše, te vaše izjave. Pošto su prilično duge, verovatno ne možete da iskontrolišete sve ono šta kažete kao neistinu, ali to je vaša stvar. Ali to smo pitanje razjasnili. Dakle, i to ste izmislili.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nisam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, vi tvrdite kao i u svim drugim prilikama da ste ...

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, držite govor. Nemate pravo da komentarišete dokaze svedoka. Za sada treba samo da postavljate pitanja, a ne da ponižavate svedoka svojim komentarima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da nastavimo sa ovim vašim iskrenim naporima za postizanje mira i tako dalje. Da li je u te iskrene napore spadao i govor na mitingu koji ste održali 20. jula 1990. godine pred zgradom komande Kninskog korpusa i tražili od JNA da vam preda oružje? Je li to tačno ili nije?

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, mislim da kad gospodin Milošević postane tako konkretan oko javnih pojavljivanja, mislim da bi onda trebalo da se pređe na privatnu sednicu.

SUDIJA MEJ: Da pređemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

sekretar: Sad smo na privatnoj sednici.

SVEDOK C-061: Ne razumem o kom mitingu je reč.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: O mitingu 20. jula 1990. godine.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U to vrijeme davao sam dosta izjava, a da je bio neki miting ispred JNA, ne sjećam se.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Meni je žao što je zatvorena sednica, jer moram da vam postavim pitanje koje, ja mislim gospodine Mej, nije za zatvorenu sednicu, ali da li ste na tom mitingu pozvali narod Krajine "na oružani otpor ustašama", to su vaše reči, a Jugoslovensku narodnu armiju kvalifikovali ste kao izdajničku, pošto su odbili da vam daju oružje. Je li to tačno ili nije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne sećam se takve izjave. Ja sam davao vrlo oštre izjave, u to vreme, povodom tih događaja, koje su se odnosile na zabranu održavanja referenduma. Kada ste rekli da je to tačno bilo?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je bilo 20. jula 1990. godine ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne, ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: 20. jula dakle 1990. godine

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne, ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kad još uvek, čak ni po vašim tvrdnjama, niste imali nikakve kontakte ni sa kim iz Srbije, demonstracije pred Komandom korpusa. Tražili ste da vam predaju oružje JNA da se borite protiv ustaša. Kvalifikovali JNA kao izdajničku, jer vam ne daje oružje. Je l' to niste govorili? Ne sećate se tih vaših aktivnosti?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne, nije to bilo u to vrijeme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A u koje je vreme bilo gospodine C-061? U koje je vreme bilo to šta sam vam sad ja citirao?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nije bio miting i nisu bile takve izjave. Bile su nakon raspisivanja referendumu 31. jula 1990. godine. Nastale su oštre političke polemike između Vlade Hrvatske i prijedstavnik SDS-a i Srpskog nacionalnog vijeća, u kojima sam i ja učestvovao, oko toga da li je zakazani referendum, odnosno plebiscit, odnosno kako je kasnije nazvano izjašnjava-nje naroda, legitimno i da li će se održati ili neće. Znači, hrvatska vlada je imala stav da je plebiscit ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nemojte da trošimo vreme, molim vas

...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Znači u tim polemikama je bilo oštrih izjava, ali ovakvih pred komandom i u vezi vojske, ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Znači ovo šta sam sada naveo, kažete da nije tačno, je l' tako?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne sjećam se da je ikakav miting 20. jula bio ispred komande Kninskog korpusa i da su takvi zahtjevi ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li se sećate 20. ili oko 20. jula, da ste ispred komande tražili oružje i nazvali JNA izdajničkom, što vam ne da oružje da se borite protiv ustaša, kako ste rekli? Je l' nikada to niste rekli? Ne 20. jula, nego bilo kog datuma oko tog vremena.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Na takav način, ne sjećam se.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A na kakav način ste to rekli?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam govorio o polemici sa hrvatskom vladom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. To nema veze sa mojim pitanjem, vaša polemika sa hrvatskom vladom. Jeste li vi govorili o nekoj mirovnoj paradi, koja je održana 1. ili 2. maja 1991. godine na Plitvicama?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Govorio sam o maršu mira koji je trebalo da bude održan 1. maja 1991. godine na Plitvicama. I o toj inicijativi svojoj, upoznao sam i vas. Vi ste tražili da to ne bude marš mira, već da bude piknik 2. maja. I održali smo 2. maja, ali ipak marš mira. Cilj je bio da se pokaže da se ne mirimo sa situacijom da Nacionalni park "Plitvička jezera" bude izdvojen iz SAO Krajine i drugi je razlog bio, takođe, bio da se i to javno definiše kao teritorija SAO Krajine. Znači to je bio politički protest, mirni politički protest protiv stanja koje je uvedeno na Plitvicama od 31. marta 1991. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, pošto ste rekli da sam tražio od vas da bude piknik 2. maja, da li vam je poznato da je u celoj Jugoslaviji 50 godina, od Drugog svetskog rata pa nadalje, znači u socijalističkoj Jugoslaviji bio običaj da se 2. maja izlazi na piknik. 1. maj i 2. maj su državni praznici. 1. maj je Praznik rada, pa se ne radi dva dana, pa se 1. maja slavi, a 2. maja izlazi na piknik. Je li to bio opšti običaj širom Jugoslavije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To ste vi tako rekli tada, u aprilu kad sam bio kod vas, da se 2. maja ide na piknik i da je to običaj i da bi trebalo da pravimo piknik i to 2. maja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: 2. maja kad i svi u Jugoslaviji idu napiknik da i vi idete na piknik, a da odustanete od nekih vaših demonstracija, već da kao i svi ljudi širom Jugoslavije idete na piknik, eto.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja prije toga nisam išao na piknike za 1. maj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa bili ste komunisti. Ne vidim zašto niste išli. Verovatno ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nije bio običaj možda kod nas.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Verovatno ćete i to poreći. Znači vi ste hteli marš mira, a u međuvremenu ste proglasili ratno stanje, je l' tako? I to vi lično, svojom odlukom.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ratno stanje je u Kninu proglašeno na način kako sam to već objasnio pred ovim Sudom 17. avgusta 1990. godine, a marš mira, odnosno piknik, kako ste vi tražili, održan je 2. maja 1991. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro je li i taj marš mira isto bio vaša ideja ili vam je i to predložio Rašuo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Mislim da je to bila moja ideja, moja ideja, moja ideja, ne sjećam se da mi je to neko drugi prijedložio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro, ja mislim da, pošto ne pominjem ga u svojstvu nekog govornika, mislim da bi mogli da se vratimo na javnu sednicu, gospodine Mej, jer neka pitanja o kojima je govorio na javnoj sednici, želim da postavim.

sekretar: Časni sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno da ste Mladića i ostale oficira JNA iz Devetog korpusa nazivali komunjarama?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja se ne sjećam da sam javno upotrebljavao taj izraz. 1992. godine u političkim diskusijama oko Vensovog plana bilo je u upotrebi dosta te terminologije, ali baš precizno se ne sećam. Ne znam na koji period mislite i na šta mislite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, recite mi, da li je razlog za vaš sukob sa Mladićem bio i poziv za mobilizaciju neposredno pred deblokadu kasarni JNA u Zadru, Šibeniku i Splitu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li je tačno, da budem još precizniji, da ste tada pozivali stanovnike Knina da se ne odazivaju tom pozivu, da se ne bore u nesrpskoj vojsci već da se pridruže Teritorijalnoj odbrani koju ste tada vi nazivali čistom, pravom srpskom vojskom? Je li to tako ili nije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nije tako kako vi kažete.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nego kako je?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pozivi na mobilizaciju, javni pozivi i odluka Vlade SAO Krajine donošeni su na osnovu odrijeđenih odluka "krnjeg Predsjedništva" SFRJ u oktobru mjesecu 1991. godine, a bili su, znači, za mobilizaciju u udružene snage SFRJ. A bilo je i u septembru mjesecu aktivnosti na mobilizaciji odrijeđenih jedinica JNA, na zahtev nadliježnih komandi JNA.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, i šta? Jeste se vi tome protivili?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja govorim u čemu sam ja lično učestvo-
vao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li znate da vi niste bili jedini koji ste govorili kako je JNA nesrpska i kako se ne treba odazivati na mobilizaciju, da je bilo dosta takvih glasova čak i u Srbiji, da se raspusti JNA, formira srpska garda i tako dalje? Da li se sećate toga?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Na prvi deo vašeg pitanja ja sam odgovorio u prethodnom mom odgovoru, jer on ne stoji tako kako vi kažete. A sad, šta je drugi deo vašeg pitanja? Ja sam rekao, da, ja sam se odazivao odlukama Predsedništva SFRJ i zahtevu nadliježnih komandi JNA u septembru i oktobru mesecu 1991. godine da se mobilišu građani u jedinice i strukture oružanih snaga SFRJ. Šta je vaše pitanje, ne razumem?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li su vam poznati pozivi da se ne odaziva na mobilisanje u redove JNA? Da li su vam poznati iz tog vremena ti pozivi i nastojanje da se JNA ruiniira izunutra?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Koliko je meni poznato, u Srbiji je bilo dosta otpora od strane opozicije i pojedinaca i ljudi koji su pravili čak i javne demonstracije protiv mobilizacije u JNA u septembru mjesecu i u jesen 1991. godine. To je u Srbiji bilo, to je opšte poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kažete da vi niste radili protiv te mobilizacije u Krajini sa ovim obrazloženjem, sa obrazloženjem da je ona izdajnička, kako ste govorili, da nije čisto srpska i tako dalje?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa ja sam već odgovorio, ne razumem, ponovo je ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, tvrdite da vi niste tako radili?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa ja sam rekao šta smo mi radili u Krajini.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ - PITANJE: Dobro ...

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, svedok i gospodin Milošević su govorili o tabulatoru 161 dokaznog predmeta 352. Radi se o pozivu za mobilizaciju od 26. oktobra 1991. godine.

SUDIJA MEJ: Hvala vam. Gospodine Miloševiću, idemo dalje. Ovako se samo vrtimo u krug.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovde je emitovan jedan presretnuti razgovor, kako ga oni nazivaju, gde ja agitujem i apelujem na Karadžića da se suprotstavi tom talasu protiv JNA i da utiče politički da se ljudi odazivaju. Jeste čuli to?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Čuo sam transkript u kome sa Karadžićem razgovarate u vezi mobilizacije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da. Pa da li je JNA bila oružana sila koja je imala zadatak da štiti celu Jugoslaviju i sve jugoslovenske narode?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: JNA je bila, znači JNA je predstavljala oružane snage SFRJ.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, da li je poznato da je JNA u ovim događajima, pre nego što je sama napadnuta i pre nego što je počela ta masovna blokada kasarni, ubijanje vojnika i tako dalje, isključivo se postavljala kao tampon između sukobljenih strana, uključujući i područje Republike Srpske Krajine i druga područja na kojima je dolazilo do sukoba u to vreme? Je li tako ili nije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam govorio o mojim saznanjima na koji se način JNA raspoređivala na području Krajine. Ona se raspoređivala nakon incidenata koje je provocirala policija, odnosno paralelna struktura kojoj ste vi bili na čelu i to je bio povod da se JNA raspoređuje na ta područja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja neću više da se bavim tom paralelnom strukturom koju ste vi izmislili, ali imam da postavim, upravo o toj klimi o kojoj vi, o kojoj vi uporno izbegavate da govorite, nekoliko pitanja. Da li je tačno da je sa uvođenjem višepartijskog sistema u SFRJ 1989. godine došlo do jednog naglog porasta nacionalističko-secesionističkih tendencija?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Višepartijski sistem u bivšoj Jugoslaviji uveden je sukcesivno po republikama, svaka republika je donosila svoje zakonodavstvo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ne pitam vas to, molim vas odgovorite na moje pitanje. Da li je došlo do porasta nacionalističko-secesionističkih tendencija upravo u to vreme?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Mogu konkretno da kažem ako me pitate koju partiju, koju stranku, koju republiku, koje vrijeme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa evo, pitam vas za stanje u Hrvatskoj 1989. godine, kao i 1990. godine, pre izbora, posle izbora, pre dolaska HDZ-a na vlast, posle dolaska HDZ-a na vlast. Da li je, dakle, došlo do porasta nacionalističko-secesionističkih tendencija?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa jedan je bio period 1989. godine, to je još bila vlast Saveza komunista Hrvatske i institucija koje su oni kontrolisali. Sada da li želite da kažem šta je bila politika SK Hrvatske 1989. godine ili šta je bila vaša politika u Hrvatskoj 1989. godine?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja... Meni nije ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR Bojim se da ne znam šta pitate.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Meni nije poznata moja politika u Hrvatskoj, ali.. 1989. godine svakako, ali ja vam govorim o talasu nacionalizma. Jeste li vi išta zapazili u Hrvatskoj 1989. i 1990. godine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam o tome govorio pred ovim Sudom, o tome šta sam ja zapazio i koje su se stvari dešavale. Da li treba ponovo pojedinačno da govorim? Ako treba ja sam spreman, ali ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li je tačno da je u Hrvatskoj upravo ta tendencija porasta nacionalizma, to omogućio HDZ-u kao jednoj nacionalističkoj grupaciji da izbjije na čelo, na glavnu poziciju na političkoj sceni i u stvari praktično se stavi na čelo svih antijugoslovenskih snaga? Je li to tako bilo ili ne?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: HDZ-e je dobila izbore u Hrvatskoj u aprilu i maju 1991. godine. Dobila je većinu, osvojila je većinu u Saboru Hrvatske i većinu u skupštinama opština, znači dobila je podršku većine građana za svoj program.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno... Dobro, pre nego što pređemo na to, dobila je izbore, a da li se sećate koliko je procenata glasova dobila HDZ?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Većinu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa proverite podatke o tome. Voleo bih da znam koji je procenat bio, a ne sugeriram vam ništa. Proverite ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Bio je većinski izborni sistem, pardon, bio je sistem izbora po izbornim jedinicama. Znači, dobila je većinu poslanika u Saboru Hrvatske. Koliki tačno procenat, ja ne mogu da se sjetim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Većinu poslanika u Saboru Hrvatske, to je tačno. A da li je tačno da je upravo onemogućavanje ovog očigledno za vas spornog prava na samoopredeljenje srpskom narodu u Hrvatskoj pravdano obećanjima da će buduća nezavisna Hrvatska, kako je stajalo u njihovom programu, da bude nezavisna, je l', to je pravdano obećanjima da će ta država biti demokratska, multietnička, multikonfesionalna, multikulturalna? Je li bilo takvih obećanja, jesu to bili glavni, kako bih rekao, argumenti da eto neće se ništa promeniti zbog izbacivanja Srba iz Ustava kao konstitutivnog naroda?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je bilo nekoliko događaja, ključnih političkih tema oko kojih su se sukobljavali prijedstavnici srpskog naroda i političkih stranaka Srba u Hrvatskoj i predstavnici novoformirane hrvatske vlasti, što je period od maja meseca 1990. godine do decembra meseca 1990. godine kada je usvojen novi hrvatski Ustav. Prva polemika i političko sukobljavanje bilo je povodom predloga Predsedništva SR Hrvatske na čijem je čelu bio Franjo Tuđman o promjeni, o donošenju ustavnih amandmana na Ustav Socijalističke Republike Hrvatske. Ja sam o tome govorio precizno. To je izazvalo otpor i političko suprotstavljanje prijedstavnik srpskog naroda, političkih stranaka srpskog naroda. I o tome sam detaljno govorio. Zatim, govorio sam i o decembru mesecu 1990. godine kada je donešen novi Ustav Republike Hrvatske i kada u njemu nije bilo više odrednice da je država Hrvatska i država srpskog naroda u Hrvatskoj već je u tom Ustavu srpski narod pomenut kao nacionalna manjina, što znači da nije imao pravo na samoopredeljenje. Znači, ustavna odredba, poimanja konstitutivnog naroda u to vrijeme je sa vaše strane tumačena i od nas prihvaćena kao pravo naroda na samoopredeljenje, znači i otpljenje iz republike. Ustavom Republike Hrvatske od decembra meseca 1990. godine to, znači, pravo

nije postojalo i to je bio razlog da se prije donošenja tog Ustava konstituiše Srpska autonomna oblast Krajina po principima Ustava, načelima Ustava Socijalističke Republike Hrvatske koji su važili do decembra meseca 1990. godine isključujući ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Može li kraće?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Isključujući amandmane koji su donešeni u julu mesecu 1990. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa da li smo i tada imali jednu sasvim principijelnu raspravu o tome? Pošto su oni koji su želeli da se otcepe govorili da žele u Evropu (Europe), u proces evropske integracije, mi smo se pitali kako ćemo to brže da se uključimo u proces evropske integracije ako prethodno razbijemo ono šta je već integrisano kao multietničko, multikulturno, kao što je Jugoslavija, koja je kao jedan veoma uspešan model funkcionisala. Je li to bilo jasno?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: O kojim razgovorima govorite?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa govorim o našim javnim istupanjima u vezi sa tim lažnim objašnjenjima da će se brže stići u evropske integracije ako se prvo razbije jugoslovenska integracija. Čija je to ideja bila?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam govorio da su bile dve dominantne političke opcije o budućnosti Jugoslavije. Jedna je bila federalistička, vaša, vi ste se zalagali za jaku federaciju i pravo naroda na samoopredeljenje i pravo naroda da ostane u Jugoslaviji. Druga koncepcija u to vreme bila je koncepcija Franje Tuđmana i Slovenije, da republike stupe u konfederalni savez ili da se donese dogovor o sporazumnom razdruživanju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to ste ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To su bile dve dominantne koncepcije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to ste već rekli, nemojte da gubimo vreme.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne znam šta pitate u vezi Evropske unije (European Union) i Evropske zajednice (European Community), ja ne znam u vezi čega pitate.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Vrlo mnogo vremena, vrlo mnogo vremena trošite na objašnjenja koja vas ne pitam. Molim vas, recite mi sasvim precizno, da li je tačno da je pobedom HDZ-a na izborima održanim, znači, 1990. godine počela jedna izuzetno intenzivna antisrpska kampanja koja se manifestovala i u svakodnevnom životu, koju je Rašković definisao kao agresiju svesti? Dolazila je do izražaja na ulici, na radnim mestima, kroz štampu, plakate i tako dalje, i na administrativnom nivou gde se potvrđivalo da se radi o zvaničnom stavu prema Srbima, jer je došlo do masovnih otpuštanja iz državne uprave, pogotovu iz policije, pa čak i iz privrednih organizacija, da je počeo, da su počeli progoni, nezakonita hapšenja o kojima i sad govore njihovi sopstveni zvaničnici, nestajanje ljudi, ubijanje i tako dalje ...

SUDIJA MEJ: Svedok mora da dobije priliku da odgovori na pitanje, ako je to uopšte pitanje, pre će da bude ponovo govor. Ali, da vidimo. Da li se slažete da posle izbora 1990. godine dolazi do intenzivne antisrpske kampanje?

SVEDOK C-061 : To je bila politika HDZ-a da se Hrvatska definiše kao nacionalna država Hrvata, a da Srbi dobiju status nacionalne manjine. Znači, u tom smislu je tada od strane srpskih predstavnika tumačena kao antisrpska.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ja vas ne pitam za tumačenje nekakvog političkog stava, ja vas pitam šta znate o otpuštanjima sa posla, o hapšenjima, o nestajanju ljudi, o ubistvima, o represijama?

SUDIJA MEJ: Pustite svedoka da odgovori.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, po vama, niko ne pogibe tamo, od te vlasti ...

SUDIJA MEJ: Ne, ne, svedok mora da odgovori na pitanje, pustite ga da odgovori.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR:: Što se tiče otpuštanja sa posla najpoznatije je, najveći broj dešavanja bio je u državnim organima uprave i posebno u policiji. Zatim, bilo je otpuštanja sa posla i radnika u drugim preduzećima, to je shvatano od Srba kao otpuštanje Srba sa posla, a hrvatska vlada je to tumačila ekonomskom neefikasnošću tih preduzeća i tako dalje. Znači, bilo

je toga. Govorilo se, sad ja ne znam tačno u koje vreme se to desilo, 1990. godine, o ubistvima. Ne mogu da se sad setim... 1990. godine, o kojim ubistvima je reč, da li vi možda znate?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ne znate ništa šta se događalo u Hrvatskoj 1990. godine, znači?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Znam mnogo toga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa mislim ne znate ni za kakva ubistva, nezakonita hapšenja ljudi i odvođenja, nestajanja, vi ne znate ništa o tome, je li tako?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: O ubistvima ne sjećam se.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, i ne znate ništa o ubistvima Srba 1990. godine nigde u Hrvatskoj. A recite mi onda, molim vas, evo pošto vi hoćete da se održite na nekom političkom nivou, dakle, nećete na ove konkretne i banalne stvari kao što su ubistva i tako dalje, za koja vi niste čuli ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Govorim o onome što znam. Podsjetite me, možda vi znate ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa koliko znam, imali ste i u porodici jedno takvo ubistvo, ali to ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je bilo 1991. godine, u avgustu 1991. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dobro, verovatno ni to niste zapamtili.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Vi pitate za 1990. godinu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, pitam i za 1990. godinu prvo, a posle ću da pitam i za 1991. Ali za 1990. godinu mi je vrlo važan ovaj vaš odgovor da ne znate ništa o tome.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne, ne sjećam se o ubistvima iz 1990. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li je tačno da je među potezima kojima je trebalo pravdati takav jedan diskriminatorski odnos prema srpskom narodu i ukidanje statusa, promene ustava i tako dalje bio i popis... Ja

raspoložem podacima pa želim da čujem vaše tumačenje, prema hrvatskim podacima, po popisu iz 1991. godine bilo je 581.663 stanovnika srpske nacionalnosti ili 12, 2 posto, a prema srpskoj računici bilo ih je 750.000 ili nešto više od 17 posto. Šta je vaše saznanje o tim činjenicama i da li je ovde bila reč o manipulaciji koju sam pomenuo na početku pitanja?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Znam sljedeće. Popisni materijal iz 1991. godine sa područja dela, sa područja dela SAO Krajine dostavljen je Saveznom zavodu za statistiku, ali nije ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja vas ne pitam za tehniku.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ali nije dostavljen Republičkom zavodu za statistiku Hrvatske. To je jedno. Drugo, u to vrijeme tumačilo se da je veliki broj Jugoslovena, da su to u stvari po nacionalnosti Srbi. Znači, ja sad što se tiče statističkih podataka, ja ih prihvatam takve kakvi jesu, a postoji i ovo objašnjenje, odnosno neko tumačenje da su većina Jugoslovena, u to vrijeme koji su se tako opredjeljivali, bili Srbi. Da, bilo je takođe nekih tumačenja da se dio Srba nije smio izjasniti kao Srbi i o tome je u to vrijeme bilo govora. To je bila diskusija oko tog popisa.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Ne znate ništa drugo o tome?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Znam ono što se dešavalo u Krajini i znam da je popisni materijal iz Krajine, znači deo Krajine nije dostavljen u Zagreb već u Beograd.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A pa dobro, ja bih rekao da bi morali znati nešto više. Evo, recite mi na primer, po onom referendumu koji ste organizovali, u kome su učestvovali Srbi u Hrvatskoj, koliko je glasova bilo izbrojano na tom referendumu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Evo imaju izveštaji, postoji izveštaji komisije, znači to nije bio referendum već je primjenjena zakonska odredba o pravu građana na izjašnjavanje, znači bilo je izjašnjavanje građana ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, svejedno. Koliko glasova, moje pitanje je broj, a ne...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Na tom izjašnjavanju izjašnjavali su se Srbi koji su živeli u Hrvatskoj, ali i Srbi koji su živili u Srbiji i drugde po svetu, Francuskoj (France) i u drugim mjestima. Znači, bilo je negde oko 500.000, preko 500.000. Tako je prezentirala Komisija za sprovođenje izjašnjavanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa meni se čini ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Sa tim što ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa meni se čini da biste vi morali bolje od mene znati taj broj. A koliko se ja sećam ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Evo da kažem otprilike ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja sam ga video samo jednom, bilo je 570 i ne znam koliko hiljada glasova.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ili 530.000, meni se čini.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Naći ćemo taj broj, nije problem, možda vi slabije pamтите od mene, što naravno, nije čudo. Ali nije li vam ta brojka onih koji su glasali mnogo bliža ovom broju koji je u popisu? A kao što znate, glasa samo punoletno stanovništvo, pa bi pravi broj morao biti prilično veći.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Prvo da kažem da nije sigurno da je baš sprovedena potpuna tehnička ispravnost tog izjašnjavanja i ostala je sumnja da li ljudi koji su se izjašnjavali van SAO Krajine nisu dva puta ubrajani u taj izvještaj, ali to je ostala sumnja. Znači, to je moje saznanje oko tog izvještaja komisije. Međutim, koliko ja znam, Srpsko nacionalno vijeće je prihvatilo izvještaj Komisije za provođenje izjašnjavanja tako kako je ona prezentirala i sa tim podacima je raspolagala u javnosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, recite mi gospodine Krocija 061, je li vi to sad optužujete Srpsko nacionalno veće iz tog vremena da je falsifikovalo broj izašlih na referendum i rezultate referenduma i da to u stvari nije bilo tačno, da ste vi sve to držali u zabludi do sada?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja, pošto sam se zakleo da ću pred ovim Sudom govoriti istinu, ja govorim o svojim saznanjima, ja ništa sada drugo ne iznosim nego svoja saznanja o tome.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A vaše je saznanje da su to u stvari glasali Srbi iz Francuske, iz drugih zemalja, nisam još zapamtio druge koje ste nabrojali, znači ne samo Srbi koji su živeli u Hrvatskoj?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je. Glasali su Srbi iz Hrvatske, Srbi poreklom iz Hrvatske i njihovi potomci u Srbiji kao i Srbi u dijaspori, Srbi po-

reklom iz Hrvatske. Pomenuo sam Francusku zato što tačno znam da su do-
lazili izvještaji iz Pariza (Paris).

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, kako bih vam pomogla, sada govori-
mo o izvještaju o referendumu, tabulator 11 dokazni predmet 351. Ovde se
spominje brojka od 567.317, odnosno otprilike 567.000.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pošto se sada očigledno bolje sećate,
očigledno se sada bolje sećate činjenica nego kad su se one stvarno događa-
le, a sećate li se da je bila čak i inicijativa da se formira Hrvatska pravoslavna
crkva koja je kratko vreme postojala samo u vreme Pavelića u NDH?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Izvinjavam se, nisam čuo pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sećate li se da je bila čak i ideja da se
formira Hrvatska pravoslavna crkva kakva je postojala samo u vreme Pavelića
i NDH-a?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: O tome se govorilo, da je to namjera nove
hrvatske vlasti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ništa ne znate o tome takođe, je li
tako?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Znam o tome da se govorilo da je to namjera
nove hrvatske vlasti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zašto govorite neodređeno "se govori-
lo" i tako dalje? Ko je govorio o tome?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne mogu tačno da se setim ko je to govo-
rio. Sjećam se kasnije, ne znam iz kog tačno perioda, bio je neki čovjek
poreklom iz Drniša ili tako nešto koji je o tome govorio, da on ima namjeru
da formira tu crkvu ili nešto u tom smislu. Ne znam precizno, ne mogu da
kažem zato što ne znam precizno. Znači, znam precizno da je postojao
jedan čovjek, da li je on bio, šta je on bio po vjeroispovjesti, da li je bio pra-
voslavac, unijat, katolik, Srbin, Hrvat, ja tačno to ne znam, ali znam da je on
o tome konkretno govorio, a i da se govorilo inače, znači, među Srbima da
nova hrvatska vlast ima nameru da formira takvu crkvu. To su moja saznanja
iz tog vremena.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ja sam ovde dobio jedan citat pokojnog Jovana Raškovića, akademika. Citiraću vam, kaže: "Srpski narod sve to osjeća kao poziv historiji na recidiv, širi u njemu nove strahove, mučninu i stare sumnje. Poslije svega ovoga, hrvatsko-srpski odnosi dobijaju jednu novu dimenziju paranoidnosti. Hrvatska paranoja smanjuje i negira ustaški zločin, a srpska paranoidno doživljavanje osećanja bliskosti kolektivne nesreće i obnavljanja genocida". Jeste vi tada bili u dobrim odnosima sa Raškovićem?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Mogu da kažem da je on u to vrijeme govorio na taj način.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa da li ste i vi delili to mišljenje?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam svoje mišljenje javno iskazivao. To je konglomerat, sad ste vi citirali što šta tu. Ja se baš nisam izražavao tim rečnikom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da malo prođemo, ako možemo malo brže kroz tu klimu. Evo pre izbora, dakle 1990. godine, mnogo pre izbora, upravo govorim o tom talasu, da li se sećate događaja 15. marta 1990. godine, dakle, izbori su bili kasnije, kada su napisani ustaški simboli na ploči Uprave Srpske pravoslavne crkvene opštine u Zagrebu, znači u glavnom gradu Hrvatske?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Bilo je incidenata u tom smislu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Bilo je incidenata u tom smislu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, u martu 1990. godine već, za vreme za koje vi kažete da su vladali komunisti u Hrvatskoj i oni su držali situaciju pod kontrolom. Pa komunisti nisu držali pod kontrolom ustaše svakako. A da li se sećate da su 16. marta 1990. godine stanovnici Biograda na Moru, znači turističkog gradića kraj Zadra, koji prate beogradsku štampu, ostali svi bez toga jer je sva štampa iz Beograda zaplenjena i bačena? I to je pisalo u novinama, to ste mogli da pročitate 17. i 18. marta 1990. godine.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Sećam se nekih incidenata u Primoštenu u tom smislu i netrpeljivog stava mještana prema turistima iz Srbije. Znači, toga je bilo, sad baš u štampi... Ne mogu da se setim u vezi štampe.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li se sećate da su 30. avgusta 1990. godine dobrovoljačke omladinske jedinice Civilne zaštite Hrvatske, sećate se, dobrovoljačke omladinske jedinice Civilne zaštite Hrvatske u koje se uključuju osobe od 15 do 30 godina, započele sa formiranjem u mesnim zajednicama i opštinama grada Zagreba, počeli su da formiraju te jedinice? Znači 30. avgusta 1990. godine.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Čuo sam da je bilo formiranja tih, takvih dobrovoljačkih jedinica, ne znam tačno od kog datuma.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, šta ste čuli o tome, jeste li imali ikakvo saznanje o tome? Jeste samo čuli, eto tako, bez ikakvih, bez daljih informacija o tome šta je to predstavljalo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Rečeno je da je to predstavljalo početak stvaranja naoružanih grupa tokom 1991. godine, početkom 1991. godine. Rečeno je da se te grupe naoružavaju, odnosno da na taj način HDZ naoružava svoje članove i stvara nekakvu svoju vojsku. To je bilo objašnjeno i to je bilo u januaru mjesecu na taj način tumačeno. Bila je čak slika Branimira Glavaša iz Osijeka da. Da li... Ne znam tačno u kom vremenu, gde zagrće sako i pokazuje zadenut pištolj za pojas. Toga se takođe sjećam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li se sećate, na primer, evo jednog masovnijeg događaja, 800 vernika i sveštenika 24. oktobra u Zagrebu, to je Srpska pravoslavna crkva Svetog preobraženja, traži zaštitu od sve brojnijih napada, znači njih 800, oktobra 1990. godine. Da li ste išta o tome znali?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Znam od mitropolita Jovana da je morao da napusti Zagreb, odnosno da nije mogao da bude na svojoj eparhiji zbog takvih događaja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li se sećate onda o tim paralelnim stvaranjima, tih paravojnih formacija pod nazivima "Telesni zdruk", "Hrvatska nacionalna garda", "Sokolske straže", "Dobrovoljačke omladinske jedinice", koje sam pomenuo, i tako dalje? Da li se sećate svih tih organizovanih formacija? Kada one počinju, šta im je cilj, šta se događa i da li je iko zbog toga bio uznemiren?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Posebno znam za formiranje Zbora narodne garde kao vojske hrvatske vlade, to se desilo sredinom 1991. godine, proljeća 1991. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Znači ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: A bile su i ove, je li, toliko koliko znam o ovim takozvanim nenaoružanim omladinskim organizacijama i tim što ste ih već pominjali, ta razna imena.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da. O tome se govorilo. Toga nije bilo u Krajinu gdje sam ja živio i ja to nisam lično vidio ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Hoćete da kažete, u stvari ne znate ni o tome?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Čuo sam i o tome ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, da ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: I toliko znam koliko sam čuo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dobro. Dobro, da li se onda sećate da je hrvatski Sabor 1990. godine doneo amandman na Ustav Hrvatske kojom je ukinuo ćirilicu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam o tome govorio, da je to izazvalo žestoku polemiku, to uvođenje amandmana na Ustav Hrvatske koji su usvojeni 25. jula 1990. godine, i da smo se žestoko protivili tome, i da sam ja učestvovao u tom političkom otporu protiv usvajanja takvih amandmana. Rekao sam da je Sabor, srpski Sabor u Srbu organizovan u stvari u isto vrijeme upravo da bi se i na taj način iskazao otpor donošenju takvih amandmana. To smo mi tada tumačili kao majorizaciju većine nad manjinom, znači preglasavanje u Saboru Republike Hrvatske.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro. Kada je reč o donošenju Ustava Hrvatske, da li je tačno da Hrvatska vlast nije uvažila nijedan srpski amandman na predlog novog ustava? Posebno ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U vezi toga ja imam dva saznanja. Prvo je kada je akademik Rašković bio izabran u širu Komisiju za pripremu Ustava Republike Hrvatske, a mislim da on nije učestvovao u njenom radu. Drugo, znam da je SAO Krajina, odnosno pardon, Zajednica opština sjeverne Dalmacije i Like je uputila Saboru Republike Hrvatske skicu za Statut SAO Krajine kao prilog raspravi o novom Ustavu Republike Hrvatske. Koliko je još bilo

amandmana drugih poslanika, ne znam. Bilo je amandmana čini mi se, ali ja konkretno ne znam od poslanika iz drugih stranaka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi ne možete da odgovorite precizno na moje pitanje?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Šta je bilo, izvinjavam se?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pitanje je bilo da li je tačno, dakle, da li je tačno da nova Hrvatska vlast nije uvažila ni jedan jedini amandman koji su Srbi podneli, a glavni je naravno bio da Srbi u novom Ustavu zadrže status naroda kakav su imali u dotadašnjem Ustavu, ali i mnogo drugih amandmana, i da nijedan nije bio prihvaćen? Je li to tačno ili nije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne znam koliko je tačno bilo amandmana, ali tačno je da je hrvatski Sabor donošenjem tog ustava, kako se to popularno govorilo, izbacio Srbe iz Ustava Hrvatske. To je tačno. Tome smo se žestoko protivili i vodili političke borbe, polemike, prijedloge i to nije uvaženo. Međutim, bilo je i drugih mogućnosti. Znači, bilo je u optičaju i razgovora o takozvanom predlogu kulturne autonomije, što nije realizovano u to vreme, i nekim drugim modelima koji nisu realizovani zbog eskalacije i incidenata i onog podizanja političkih sukoba na nivo incidentalnih, i da kažem oružanih provokacija, što je činila paralelna struktura u Krajini, što je takođe doprinosilo da se ne stvara klima tolerancije za razgovore i pregovore za donošenje novog Ustava Hrvatske. Sa tim ja uopšte ne amnestiram od kroatocentrizama, nacionalizma, u to vreme kako se govorilo, Hrvatske vladajuće stranke i druge koje su donosile novi hrvatski Ustav ne uvažavajući mišljenja manjine, odnosno srpskog naroda u Hrvatskoj koji je do tada bio konstitutivni narod.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li je tačno da je u seriji diskriminatorskih zakona, na primer, Zakon o osnovnom obrazovanju bio takav da nije predvideo nastavu za decu srpske nacionalnosti? Dakle, Zakon o obrazovanju na jezicima narodnosti je obrazovanje predviđao za Mađare, Italijane, Čeha, Slovačke, Rusine, Ukrajinca, ni pomena o srpskim školama i srpskom jeziku? Je li se toga sećate?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U to vreme to smo tumačili kao perfidnu politiku vladajuće HDZ-a i većine u Saboru Republike Hrvatske da se naziv jezika i standardni jezik koga su oni nazvali književni hrvatski jezik nametne i kao književni jezik srpskom narodu u Hrvatskoj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kako se dotle zvao taj jezik?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Taj se jezik ... Imao... Naziv tog jezika imao je jednu istorijsku evoluciju čiju ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U Hrvatskoj se zvao hrvatsko-srpski, je li tako? A u Srbiji se zvao srpsko-hrvatski.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Zvao se najprije hrvatsko-srpski pa se poslije toga zvao jedna dugačka formulacija, konstrukcija je bila eto da je u Hrvatskoj u upotrebi hrvatski ili srpski jezik, u upotrebi je bio hrvatski književni jezik koji se nazivao hrvatski ili srpski jezik. Pa je onda i ta formulacija promjenjena, da je u Hrvatskoj u službenoj upotrebi hrvatski književni jezik. Znači, to je bilo, bio je znači jedan duži period kako je dolazilo do definicije standardnog, odnosno službenog jezika u Hrvatskoj. Znači, to je tumačeno i to je stvarno bilo nametanje jedne, nametanje jedne varijante jezika i Srbima, znači jedne varijante koja je protežirana od strane vladajuće, vladajućih stranaka u Saboru Hrvatske.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, tu je bilo mnogih drugih zakona. Neke smo pominjali i ranije. Da li ti zakoni, kad se stave u kontekst usvajanja fašističkih simbola države, ukidanje statusa konstitutivnog naroda Srbima, nelegalno naoružavanje paravojnih formacija, hapšenja, ubistva i slične stvari, da li nameću zaključak da je Hrvatska vlast podsticala ne samo nacionalizam u Hrvatskoj već fašizam i diskriminatorski uvredljiv odnos prema Srbima u Hrvatskoj? Je li to uznemirilo Srbe?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je bila vaša terminologija koju smo mi usvojili i upotrebljavali u to vrijeme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa jesu li to bile činjenice ili je to bila nekakva terminologija, ko je uznemiravao, ko je uznemirio taj narod tim hapšenjima, ubistvima, otpuštanjima, progonima, novim zakonima, promenama ustava i tako dalje? Jesu li to bile činjenice ili izmišljotina beogradskih medija?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tri ključne stvari tu mogu da se pomenu. Prva jeste takva politika vladajućeg HDZ-a i ostalih stranaka u Saboru Hrvatske u odnosu prema Srbima, zatim politički otpor i nesaglasnost Srba sa takvim promenama i treće, vaše uplitanje u taj sukob na način da ste proizvodili incidente i doprinosili raspirivanju tog sukoba.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nije mi poznato da je bilo kod iz Srbije proizvodio incidente. Ali ako je naše uplitanje u to tako nedobrodošlo i tako dalje, a čije uplitanje je bilo 1971. godine, a čije 1941. godine? Je li to isto bilo ili nije?

SUDIJA MEJ: Ne trebamo da se vraćamo u prošlost. Mislim da smo gotovi za danas. Dozvolite mi da dodam sledeće. Gospodine Miloševiću, preostalo vam je još najviše šest sati. Ukoliko želite da iskoristite to vreme, imate još šest sati. Gospodine Tapuškoviću, mi smo razmotrili vašu molbu i daćemo vam vremena do jedan sat za unakrsno ispitivanje ovog svedoka i pola sata za dodatno ispitivanje Tužilaštva.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Ja ću sigurno uraditi onako kako vi odlučite, ali morate shvatiti da je filmski materijal koji sam pregledao i dokumentacija koju sam imao u rukama tako obimna... Ja ću se potruditi da to uradim i u sat vremena, ali zaista mislim da mi amikusi u ovom slučaju bi morali bar nešto više vremena da imamo. Ja mislim da ću pokušati ...

SUDIJA MEJ: Mi smo to razmotrili, već smo razmotrili vašu molbu i dali smo vam jedan sat pa prema tome prilagodite svoje ispitivanje. Mi moramo da pustimo ovog svedoka da ode, on svedoči već oko 10 dana.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Da li je važnija stvar da se rasprave stvari nego da jedan svedok ode?

SUDIJA MEJ: Ali jedna od naših dužnosti, gospodine Tapuškoviću, je da suđenje bude efikasno. To moramo da učinimo. Da, imaćemo u vidu vaš podnesak. Dobro ...

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: U redu onda, ali ja nisam siguran da li mogu da obavim svoju dužnost. Verujte mi, ja onda zaista moram da se zapitam da li da se bavim dalje ovim poslom ...

SUDIJA MEJ: Imate jedan sat. Sutra ujutro, molim vas, u 9.00.